

ISSN:2458-8946
YIL: 2018 / SAYI: 61
**SAKARYA
TİCARET BORSASI**
SAKARYA COMMODITY EXCHANGE

TARIM HAYVANCILIK
MAKİNALARI
TEKNOLOJİLERİ VE YEM
FUARI SAKARYA'DA

TARIM ve HAYVANCILIĞIN KALBI SAKARYA'DA ATİYOR

MARMARA BÖLGESİ
ODA/BORSA
BAŞKANLARI TOBB'DA
BULUŞTU

STB, TÜRKİYE-AB
İŞ DÜNYASI DIYALOĞU
PROJESİ TANITIM
TOPLANTISINA KATILDI

"SAKARYA İLİ ODA VE
BORSA MÜŞTEREK
TOPLANTISI" SATSO'DA
YAPILDI

STB TARAFINDAN
YAPTIRILAN
"OÇEM AİLE EĞİTİM VE
DANIŞMA MERKEZİ"
TAMAMLANDI

Bu sayımızda

Sahibi

Sakarya Ticaret Borsası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Adem SARI
sakarya@stb.org.tr

Sorumlu Müdür

Sakarya Ticaret Borsası
Genel Sekreteri
Yasemin ARIKAN

Yayın Kurulu

Adem SARI
Yönetim Kurulu Başkanı
Ahmet ERKAN
Yönetim Kurulu Başkan Yrd.

Yayına Hazırlayan

Zümrün CEBEÇİ
Basın Yayın Kalite / ARGE Şefi

Basım Yeri ve Grafik Tasarım

YILKO GRAFİK
www.yilkografik.com.tr

Yazışma Adresi

Sakarya Ticaret Borsası
Tekeler Mevkii 54200
Adapazarı / SAKARYA
Tel: 0264 278 42 30 - 5 hat
Fax: 0264 278 42 32
web: www.stb.org.tr
e-mail: sakarya@stb.org.tr
basin@stb.org.tr

sayfa
02

Başkandan

S.T.B. Yönetim Kurulu Başkanı
Adem SARI

sayfa
03

Meclis Başkanından

S.T.B. Meclis Başkanı
Avni UÇAR

sayfa
04

STB, Konya Ticaret Borsasını ziyaret etti

sayfa
08

Toprak Düzenleyiciler; Leonardit ve Gidya Prof. Dr. Saim Özdemir SAÜ Çevre Müh.

sayfa
10

"Hibrit ay çekirdeği ve kabak çekirdeği üretimimizde dört sertifikalı ürünümüz var." Ahmet Erkan, Tarım Ürünleri

sayfa
14

"AR-GE çalışmalarımız ile Türk tarımının gücüne güç katıyoruz." Sakarya Mısır Araştırma Enstitüsü Müdürü Yavuz Ağı

sayfa
17

İlk Mahsul "Süpürge Otu" Borsaya Getirildi

sayfa
18

Yerel Bir Borsacının Düşünceleri

sayfa
20

STB'den ATB'ye İadei ziyaret

sayfa
23

YÖREX'te STB Standına yoğun ilgi

sayfa
26

"Lisanslı Depoculuğun Sakarya'da Acilen Gelişmesi Lazım." Mehmet Dinler

sayfa
32

Sakarya Ticaret Borsası "Şarbon" ile İlgili Bilinmesi Gerekleri açıkladı

Milli ekonominin temeli ziraattir. Bunun içindir ki, ziraatte kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar, bu maksada erismeyi kolaylaştıracaktır. Fakat, bu hayati işi, isabetle amacına ulaştırabilmek için, ilk önce ciddi etütlere dayalı bir ziraat siyaseti tesbit etmek ve onun için de, her köylünün ve bütün vatandaşların kolayca kavrayabileceği ve severek tathik edebileceği bir ziraat rejimi kurmak lâzımdır. Bu siyaset ve rejimde, önemle yer alabilecek noktalar başlıca şunlar olabilir: Bir defa, memlekette topraksız çiftçi bırakılmamalıdır. Bundan daha önemli olanı ise, bir çiftçi ailesini geçindirebilen toprağın, hiçbir sebep ve suretle, kölinmez bir mahiyet alması. Büyük çiftçi ve çiftlik sahiplerinin işletebilecekleri arazi genişliği, arazinin bulunduğu memleket bölgelerinin nüfus kesafetine ve toprak verim derecesine göre sınırlandırmak lâzımdır.

H. Atatürk

STB Yönetim Kurulu Başkanı
Adem SARI

STRATEJİK HEDEFLERİMİZLE ÖRNEK BORSA OLACAĞIZ

21. yüzyılda geleneksel yöntemlerin kurumları ileriye taşıyamadığı yadsınamaz bir gerçektir. Stratejik yönetim; orta ve uzun vadede yapılacak işlerin bugünden planlanması, belirli bir gelecekte nerede olacağımızın ve oraya nasıl ulaşacağımızın önceden tasarlanması kurumların başarılarında çok önemli bir unsurdur. Stratejik yönetim, bir teknikler yığını değil; analitik düşünme ve kaynakları eyleme dönüştürme kararlılığıdır.

Stratejik planlar; kurumların orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yol ve yöntemler ile kaynak dağılımını içeren planlardır. Bu planlarla kurumlar nerede olduklarını, nereye ulaşmak istediklerini, gitmek istedikleri yere nasıl ulaşacaklarını ve sonucu nasıl ölçüp değerlendirebileceklerini her aşamada yanıtlayabilmektedirler.

Geleceğe ait plan ve hedefleri olmayan kurumlarda başarıdan söz edilebilmesi çok zordur. Stratejik tercihler; kurumlarda farklılık yaratmanın, rekabet üstünlüğü kazandırmanın ve katma değer yaratmanın temelini oluşturmaktadır. Sakarya Ticaret Borsası; kanun ve yönetmeliklerden doğan yetki ve sorumlulukları çerçevesinde üstlendiği görevlerde üye ve paydaşları için değer yaratan, vizyonu doğrultusunda hareket ederek Türkiye’de ve dünyada örnek bir borsa haline gelmeyi amaçlamaktadır.

Sakarya Ticaret Borsası olarak geleceği bugünden görebilmek ve tasarlamak için 2018-2021 yıllarını kapsayan stratejik planda revize ettiğimiz misyonumuz ve vizyonumuz doğrultusunda oluşturduğumuz;

- Lisanslı depoculuğa geçiş için gerekli fizibilite ve altyapı çalışmalarının yapılması,
- Hayvan borsasında müzayede satışı için gerekli altyapının sağlanması ve müzayede sistemin aktif hale getirilmesi,
- Fidan Borsası müzayede sisteminin kurularak aktif hale getirilmesi,
- Çığın şartlarına uygun yeni idari bina yapılması,
- Yürütülen sosyal sorumluluk projelerinin artırılması ve çeşitlendirilmesi,
- Sektörel sorunların çözümüne odaklı proje sayısının artırılması ve proje çeşitliliğinin sağlanması,
- Bölgesel kalkınma odaklı eğitim, proje ve işbirlikleri geliştirilmesi

gibi kritik önemi haiz hedefler belirlenmiş ve buna yönelik faaliyetler planlanmıştır. Şüphesiz ki hazırladığımız bu stratejik plan fark edilebilir bir başarıyı beraberinde getirecektir. Bizler de belirlenen bu hedef ve planların gerçekleşmesi yönünde sürekli çalışıp yeniliklerin takipçisi olacağız.

Hazırlanan bu planda gayret ve emeklerinden dolayı Sakarya Ticaret Borsası çalışanları başta olmak üzere emeği geçenlere teşekkür eder; planın bölgemizin kalkınmasına katkıda bulunmasını dilerim.

Saygılarımla...

STB Meclis Başkanı
Avni UÇAR

TARIMDA DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM İÇİN ÖNLEMLER ALINMALI

Ülkelerin ve toplumların kalkınmasında önemli rol oynayan tarım sektörünün önemi; küreselleşen ekonomik sistem, artan rekabet ortamları ve hızla değişen pazar şartlarının da etkisiyle giderek artmaktadır.

Türkiye, içinde bulunduğu jeopolitik konumu; üç tarafının denizlerle çevrili olması; sahip olduğu akarsular ve ekolojik çeşitlilik nedeniyle gerek bitkisel gerek hayvansal ve gerek su ürünleri açısından ayrı bir öneme sahiptir. Tarım sektörü, Cumhuriyetimizin kuruluşundan günümüze kadar ülkemizin ekonomik ve sosyal gelişmesinde çok önemli görevler üstlenmiş ve bu görevini günümüze kadar sürdürmüştür.

Değerli Okurlarımız; ülkelerin gelişmişlik düzeyi hangi seviyede olursa olsun, tarım tüm ülkelerin ekonomik hayatlarında önemli bir yere sahiptir. Çünkü insanların yaşamlarını sürdürebilmesi için gereken gıda maddeleri ile kullandıkları ham maddelerin büyük bir bölümünün temini, tarım sektörüyle sağlanmaktadır ve bu sektörün ikamesi bulunmamaktadır. Tarım sektörünün diğer sektörlerle nazaran daha vazgeçilmez ve stratejik öneme sahip bir sektör olması nedeniyle büyük ölçekli hatta çok uluslu işletmelerin tarım sektörüne ya da bu sektöre bağlı yan sektörlerle olan ilgisinin arttığı görülmektedir.

Sürekli olarak değişim ve gelişim gösteren piyasa şartlarında, gerek büyük ölçekli gerekse orta ölçekli tarım işletmelerinin yöneticileri işletme faaliyetleri sürdürülürken yaşanan olaylar karşısında daha profesyonel ve planlı davranmak zorundadır. İşletme yöneticilerinin belirli bir plan içerisinde olması ya da gelişen olaylar karşısında bilinçli davranıp rasyonel kararlar alması ise doğru ve gerçek bilgilerin varlığı ile mümkündür. Geleceğin dünyasında gıda ve tarım bugünkünden çok daha önemli ve kritik bir noktada olacaktır. Bu nedenle tarımda değişim ve dönüşüm noktasında bazı önlemler alınmalıdır. Bu önlemlerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

- Aile çiftlikleri modernize edilmeli, özellikle eğitimli gençlerin kırsalda yaşaması teşvik edilerek daha bilinçli tarımsal üretime geçiş sağlanmalıdır.
- Tarımsal destekler sosyoekonomik amaç taşımaktadır. Büyük işletmelere verilen destekte ekonomik amaçlar öne çıkartılırken küçük işletmelere yönelik desteklerde sosyal amaç göz önünde bulundurulmalıdır.
- Uzun ve kalıcı hedefler konulmalı ve bu hedefler iktidarlarla değişmemelidir.
- Markalaşma ve sertifikasyon ile ürün farklılaştırılması yapılmalıdır.
- Tutarlı politikalar ortaya koymak ve bunların etkinliğini denetlemek için sağlam verilere ihtiyaç vardır. Bu nedenle tarım envanterine; bütüncül bir yaklaşımla sürekli güncellenecek, dinamik ve gerçekçi bir veri tabanına şiddetle ihtiyaç vardır.

Bu sayımızda tarımın gelişimine yönelik düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istedim. Yakın gelecekte tarımda gelişmeyi tamamlamış ülkemizde refah içinde yaşayan insanlar görmek dileğiyle esen kalın.

STB, KONYA TİCARET BORSASINI ZİYARET ETTİ

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı; Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Nizamettin Sarı; Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Ali Fuat Alaylı; Yönetim Kurulu Üyeleri Serkan Kayınova, Nihat Yılmaz, Vedat Arslan; Tescil Müdürü Murat Erkul ve Özel Kalem Semih Kınalı'nın katılım sağladığı ziyarette Elektronik Satış Salonu, Numune Analiz ve Gıda Analiz Laboratuvarı, Aslıdaş Lisanslı Depoculuk Tesisleri ile Borsa Konya Elektronik Platformu hakkında bilgiler alınarak incelemelerde bulunuldu.

TOBB Ticaret Borsaları Konsey Başkan Yardımcısı ve STB Başkanı Adem Sarı; çağın gerektirdiği borsacılık hizmetlerini Sakarya'da etkin olarak hayata geçirmek için kendilerine bir yol haritası hazırladıklarını ifade ederek elektronik satış salonu, lisanslı depoculuk, platform

borsacılığı gibi yapıları oluşturmak ve hayvan pazarını geliştirmek için çalıştıklarını söyledi.

Adem Sarı, "Ekonomide küresel ölçekte yaşanan daralmalar ve bunun etkileri bizlere de yansıyor. Dolayısıyla yaptığımız işi sürekli hale geliştirmemiz ve hep bir adım daha ileri taşımamız gerekiyor. Üreticimiz ürettiği ürünlerin depolanması konusunda sıkıntı yaşamakta ve lisanslı depoculuğun eksikliğini bölgemizde hissetmekteyiz. Dünya tarımsal ürün pazarlamasında büyük öneme sahip olan lisanslı depoculuk, bugün dünyanın birçok tarım ülkesinde başarıyla uygulanmaktadır. Bu nedenle ülkemizde yeni yeni gelişmeye başlayan lisanslı depoculuğu ilimizde faaliyete geçirebilmek için gerekli fizibilite çalışmalarını başlatmış bulunmaktayız." diye konuştu.

Sarı, "Konya Ticaret Borsasına yapmış olduğumuz ziyaretle bu alanlardaki bilgi, alt yapı ve tecrübeleri paylaşmış oluyoruz. Her iki Borsanın bu amaçla en yüksek düzeyde iş birliği yapacak olmasından dolayı KTB Başkanı ve TOBB Ticaret Borsaları Konsey Başkanı Hüseyin Çevik'e teşekkür ederim." dedi.

Borsacılığın bir dönüşüm içerisinde olduğunu belirten KTB Başkanı Hüseyin Çevik; ticarete sınırların kalktığı günümüzde, "Ürettiğiniz değil, sattığınız mal sizindir." diyerek organize piyasalar olan borsalarımızın da küreselleşmesinin kaçınılmaz bir sonuç olarak karşılına çıktığını söyledi.

Heyetin ziyareti; Konya Ticaret Borsası Elektronik Satış Salonu, ASLIDAŞ Lisanslı Depolar, Laboratuvar ile Borsa Konya Merkezi ziyareti ve plaket sunumlarının ardından son buldu.

MARMARA BÖLGESİ ODA/BORSA BAŞKANLARI TOBB'DA BULUŞTU

Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Adem Sarı'nın katılım sağladığı "Marmara Bölge Toplantısı", TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıkıoğlu'nun başkanlığında, TOBB İkiz Kuleler'de yapıldı. Toplantıya katılan bölge oda/borsa başkanlarına, TOBB'un çalışmaları ve Türkiye ekonomisine ilişkin sunumlar yapıldı.

STB Başkanı Adem Sarı, yapılan toplantı ile ilgili olarak "Ülkemizin içinde bulundu-ğu şartlarda ekonomi dünyasına yön veren

TOBB gibi büyük bir çatı kuruluşun sektör temsilcileri ile bir araya gelerek birlik ve beraberlik mesajları vermesi son derece gurur verici. Yaşanan sıkıntılara rağmen iş dünyası azimle üretmeye devam edecektir. Finansal zorlukları milletimizle birlik beraberlik içinde açacağız. Çünkü 'vatan' siyaset üstü bir kavramdır." dedi.

Üretim ve ihracata ağırlık verilmesi gerektiğinin önemini vurgulayan Sarı, iş dünyası olarak gerekli önlemlerin uy-

gulanmasıyla ekonomimizin yeniden dengelenerek sürdürülebilir büyüme sürecine süratle döneceğine inancının tam olduğunu ifade etti.

Toplantının ardından Sakarya Ticaret Borsası Heyeti, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu'na Adapazarı'nın üretim potansiyelini anlatarak yöresel ürünler hediye etti. Hisarcıkıoğlu, heyetin hediye ettiği "Mutluluk" tablosunu ise çok anlamlı buldu.

STB'DEN ORTAK PROJE ÇAĞRISI

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı; Meclis Başkanı Avni Uçar; Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Ahmet Erkan, Nizamettin Sarı ve Yönetim Kurulu Üyeleri Nihat Yılmaz, Serkan Kayınova ve Vedat Arslan Eskişehir'de birtakım ziyaretlerde bulundu.

Heyet ilk olarak Eskişehir Valisi Özdemir Çakacak'ı makamında ziyaret etti. Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı: "Sayın Valimizin çalışmalarını yakından takip ediyor, kendisiyle hem-

şehrileri olarak gurur duyuyoruz. Bizler Sakaryalı işadamları olarak Eskişehirli meslektaşlarımızla ortak projelerde yer almaktan mutluluk duyacağız." dedi.

Ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getiren Vali Çakacak "Çalışanı ve üretene desteklemek hepimizin görevi, sizlerin başarısı bizlerin ve ülkemizin gururu, mutluluğu olacaktır. diyerek Başkan Sarı ve beraberindeki heyete nazik ziyaretlerinden dolayı teşekkür etti.

Heyetin ikinci ziyareti Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü oldu. Enstitü Müdürü Dr. Sabri Çakır'ın ev sahipliğinde tarımsal alanlarda incelemelerde bulunan heyet, Müdür Çakır'dan araştırmalar ile ilgili bilgi aldı.

Ziyaretlerin ardından Borsa Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Erkan'ın Eskişehir'de millî tohum yetiştiriciliği yaptığı tarım alanları gezilerek firma tarafından geliştirilen "Millî Tohum Projesi" hakkında bilgiler alındı.

STB'NİN GEYVE ZİYARETİ

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı; Meclis Başkanı Avni Uçar; Yönetim Kurulu Ali Fuat Alaylı, Serkan Kayınova, Nihat Yılmaz ve Vedat Arslan; Geyve Belediye Başkanı Murat Kaya'yı ziyaret etti.

Ziyaret esnasında STB yönetimine ev sahipliği yapan Geyve Belediye Başkanı Murat Kaya tamamlanan ve devam etmekte olan projeler hakkında bilgiler verdi. Başkan Kaya: "Ticaret Borsamız ile çok güzel bir iş birliğimiz var. Üreticimizin, şehrimizin yararına projelerde iş birliğimiz güçlenerek devam edecek." dedi.

Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Adem Sarı, markalaşma ve tanıtım sürecinde ki birlikteliğin yeni dönemde de artarak devam edeceğini belirterek "Geyve Belediyemiz ile birlikte Geyve ayvasını markalaştırıp Geyve ayvasının lezzeti, verimliliği ile dünyada tanınır hale getirmek için çalışıyoruz. Şehre katkı veren, şehrin değerine değer katan başkanımızla güzel bir çalışma yürütüyoruz. İş birliğimizin insanımıza daha çok katkı sağlayacağını düşünüyorum." dedi.

İlk ziyaret yeri Şehit Kaymakam Muhammet Fatih Safitürk Sosyal Tesisi olurken

ardından ülkemizdeki örnek projelerden biri olacak Geyve Yöresel Ürünleri Üretim Merkezi ziyaret edildi. Sadece kadınların çalışacağı, geleneksel yöntemlerle üretim yapılacak tesisin ziyaretinde Başkan Kaya; STB heyetine projenin ilçeye sağlayacağı değer ve diğer projeleri hakkında bilgiler verdi.

"Sakarya Kenarı Rekreasyon ve Gondol Projesi"ni yerinde inceleyen STB heyeti, Başkan Kaya'yla tarım ile alakalı istişarelerde bulundu.

BAŞKAN ADEM SARI, YERLİ KABAK ÇEKİRDEĞİ TOHUMUNUN İLK HASADINA KATILDI

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Erkan'ın firması tarafından AR-GE çalışmaları yapılarak elde edilen ve deneme amacıyla ekilen yerli tohumun ilk hasadına katılan STB Başkanı Adem Sarı: "Ahmet Erkan Tarım Ürünleri'nin 10 yıldır sürdürdüğü yerli tohum projesinin nihai sonuçlarını görmenin mutluluğunu yaşamaktayız." dedi.

Adem Sarı, yaptığı açıklamada tarımda dışa bağımlılığın azaltılması için yerli tohum üretiminin desteklenmesi, yerel ürünlerin korunması gerektiğini vurgulayarak "Yerel tohumları korumak ve çoğaltmak için büyük emek harcayan üreticiler desteklenmelidir. Bizim görevimiz üreticilerin yanında olmak. Bilinçli tüketiciler de bu konuda çiftçiye destek olmalıdır. Tarımın, ulusal ekonominin temeli olduğu gerçeğini unutmadan yerel tohumlarımızı ya-

şatmak her yurttaşın öncelikli ödevi olmalıdır. Kendi tohumuyla üretim yapan üretici milli servetine ve geleceğine sahip çıkıyor demektir." diye konuştu.

Sarı, doğaya saygılı ve sürdürülebilir üretim biçimlerinin teşvik edilmesinin önemini vurgulayarak "Ülkemizin bu yöndeki avantajlı durumu değerlendirilerek yerel tohum için gerekli tüm düzenlemeler yapılmalı ve biyoçeşitlilik korunmalıdır." dedi.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve firma sahibi Ahmet Erkan: "10 yıl süren çalışmalar sonunda ilk kez Sakarya'da deneme amacıyla ekilen yerli ve milli kabak çekirdeği hibrit tohumumuzun ilk hasadını aldık. Eski tohumlarla yapılan üretimde dönüm başına olan verimlilik 80 kilogramdan 180-200 kilografa yükseldi. Hasatta elde

edilen yüksek verimlilik hepimizin yüzünü güldürdü. Yerli tohum konusunda üretim izinlerini aldık. Sertifikayı 2 yıl içerisinde alacağız." dedi.

"3-5 sene içerisinde bütün tüketimimizi sağlayacak kadar üretim yapacağız."

Ahmet Erkan: "Türkiye'de 35 bin ton kabak çekirdeği tüketimi var. Bu tüketimin büyük çoğunluğu Nevşehir, Kayseri, Konya ve Sakarya'da üretilen kabak çekirdekleri ile karşılanıyor. Türkiye'nin 300 ton tohuma ihtiyacı olduğu görülüyor ki bu ihtiyaç İsrail ve Amerika'dan karşılanıyordu. Yapmış olduğumuz AR-GE çalışmaları ve oluşturduğumuz ekim alanları ile şu an 20 bin dönüm alanda Eskişehir, Adapazarı, Ankara, Konya olmak üzere sözleşmeli tarım yapıyoruz. Amacımız, 3-5 sene içerisinde bütün tüketimimizi sağlayacak kadar üretim yapmak." dedi.

TOPRAK DÜZENLEYİCİLER; LEONARDİT VE GİDYA

**Prof. Dr.
Saim Özdemir**
SAÜ
Çevre Müh.

Tarımsal alanlardan elde edilecek ürün miktarını artırmak amacıyla yapılan yoğun tarım uygulamaları ve toprakların yılda birkaç kez derin sürülerek alt üst edilmesi; toprakta organik maddenin azalmasına, toprağın fiziksel, kimyasal ve biyolojik yapısının bozulmasına neden olmaktadır. Toprakların azalan verim potansiyelini telafi etmek için kullanılan tarımsal gübreler ve tarım ilaçları gibi uygulamalar ise tarım alanlarının verimli ve sürdürülebilir kullanılabilme yeteneklerini sınırlamakta, ilave olarak çevre ve gıda güvenliği riskine neden olmaktadır.

Bütün topraklar temel olarak üç maddeden meydana gelir: kum, silt ve kil. Tarım için ideal topraklarda bu üç madde hemen hemen eşit oranda bulunur ve bu topraklara "tınlı toprak" denir. Topraklar killi veya kumlu özelliğe doğru kaydıkcça içerdiği kil ve kum oranları değişir ve temel yapısal toprak sorunlarına neden olur. Örneğin topraklarda kil oranının fazlalığı, toprak işlemlerini zorlaştırmakta; toprakta su iletimini ve bitki kök gelişimini düşürebilmektedir. Her ne kadar kil oranının yüksekliği su tutma kapasitesini artırsa da bu fazla su, bitkiler tarafından yeterince alınamamakta; yarıyışlı su oranı düşmektedir. Tam tersine su tutma oranının yüksek değerlerde olması, topraklarda havalanmayı olumsuz etkilemekte ve bitkilerin kök gelişimleri, su iletimi ve su tutma gibi özelliklerinde sorunlar yaşanmaktadır. Kumlu topraklarda ise killi toprakların tersine havalanması iyi olmasına rağmen düşük su tutma kapasitesi nedeniyle bitkilere verebileceği su miktarı yetersiz kalmaktadır. Dolayısıyla bu sorunların giderilmesi gerekmektedir. Toprakların kum, silt, kil oranlarını gösteren tekstür yapılarından kaynaklanan sorunların, killi veya kumlu bünyeleri değiştirilerek düzeltilmesi imkânsızdır. Fiziksel özelliklerinin bozulmasına sebep olan faktörlere bağlı olarak yapısı bozulan, verimini ve üretkenliğini kaybeden toprakların ıslah edilmesi gerekmektedir. Bu amaçla günümüzde çok çeşitli uygulamalar yapılmaktadır.

Toprakların fiziksel özelliklerinin geliştirilerek yapısal stabiliteilerinin artırılması, toprakta su ve besin elementi iletkenliğinin artışı ve profile normal su rejiminin düzelmesi ile sonuçlanmakta ve bitkiye elverişli duruma gelmesini sağla-

maktadır. Toprağın bozulan fiziksel, kimyasal ve biyolojik dengesinin tekrar kurulabilmesi için organik madde ilavesi her durumda ön şart olarak karşımıza çıkmaktadır. Toprağa verilen organik madde toprakta hava-nem dengesini onararak fiziksel yapının düzelmesine, biyolojik aktivitenin hızlanmasına, hızlanan biyolojik aktivite sayesinde besin elementlerinin alınabilir hale gelmesiyle kimyasal yapının düzelmesine neden olmaktadır. Kalıcı organik madde toprakta fiziksel, kimyasal ve biyolojik dengeyi sağlamaktadır. Toprakta organik madde varlığının muhafazası, hem aşırı toprak işlemeden vazgeçilip toprak organik maddesinin korunması ve hem de kimyasal gübrelerin yoğun kullanımından vazgeçilip organik gübrelemeye dönüş yapılmasına bağlı görülmektedir.

Modern tarımda toprak organik maddesini artırmak için çok çeşitli kaynaklardan faydalanılmaktadır. En bilinen kaynaklar; ahır gübreleri, yeşil gübre uygulamaları, kompost, her türlü bitkisel ve hayvansal atık ile atık, agro-endüstriyel atık ve artıktlardır. Fakat ayrışmakta olan bu organik madde kaynaklarının toprak organik madde havuzu içinde kalış süreleri kısadır. Bu malzemelere ilave olarak son yıllarda, toprakta kalış süresi daha uzun organik madde kaynakları ve süreyi uzatacak toprak organik maddesi yönetimi üzerinde çalışmalar yoğunlaşmış durumdadır. Toprakta kalıcılık göz önünde bulundurulduğunda son yıllarda ön plana çıkan iki önemli kaynak leonardit ve gıdyadır.

Leonardit

Leonardit; bitkisel ve hayvansal kaynaklı organik maddelerin jeolojik toprak katmanlarının sağladığı özel koşullarda milyonlarca yıl

boyunca kendiliğinden oluşmuş, kömür yapısına ulaşamamış, kahverengi-siyah renkli karbonlu organik maddedir. Leonardit; yüksek oranda karbon, humik asit, makro ve mikro besin elementlerini içeren doğal bir maddedir. Bir gübre kaynağı olmaktan ziyade, toprak düzenleyicisi, bitkiler için biyolojik çözücü ve biyolojik alıcı olarak kullanımı daha yaygındır. Diğer organik ürünlerle karşılaştırıldığında, leonardit özellikle bitki gelişimini güçlendirip hızlandırır ve toprağın üretkenliğini artırır. En bilinen organik madde kaynakları olan hayvan gübresi, kompost ya da torf gibi organik maddeler; toprakta çabuk ayrışıp 3-5 yıl gibi kısa sürede etkisini kaybederken leonarditin etkisi daha uzun sürelidir. Leonardit materyali bitki besin elementleri bakımından toprakla kıyaslandığında fosfor yönünden yüksek, potasyum bakımından fakirdir, kalsiyum karbonat içerikleri çok yüksek, pH nötr (7) civarındadır. Buna ilave olarak leonardit mikro elementlerden bitki tarafından alınabilir Fe, Mn, Cu, Zn gibi elementleri de içermektedir. Toprak, çevre ve gıda güvenliği açısından toksik seviyede istenmeyen metal ve element içermemektedir.

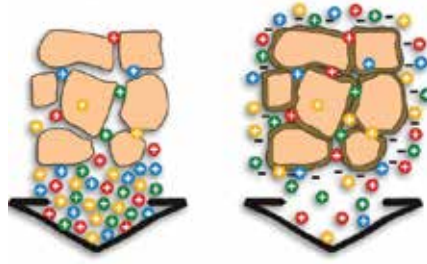
Leonardit zengin karbonlu yapısından dolayı özellikle ağır bünyeli killi topraklarda havadar bir bitki kök bölgesi meydana getirerek gevşek ve geçirgen bir toprak yapısının oluşmasını sağlar. Bunun sonucunda gerekli miktardaki suyun toprak tarafından tutulup fazlasının akıp gitmesini ve toprak işlemlerini kolaylaştırır. Hafif bünyeli kumlu, siltli-kumlu topraklarda su tutma kapasitesini artırır. Ağır bünyeli topraklarda ise toprağı kabartır ve havalandırır. Toprağın çatlamasını ve erozyonu önler. Su tutma kapasitesini artırarak kuraklığı ve sulama ihtiyacını önler. Güneş ışınlarını emerek toprağın çabuk ısınmasını sağlar ve mikroorganizma faaliyetlerini artırır. Bütün bunlar toprak sağlığını koruduğu gibi, artan yoğun mikrobiyolojik aktivite sayesinde toprağın pestisid gibi zararlı ve zehirli maddelerden temizlenmesini sağlar.

Yüksek humik madde içeriği, kation tutma kapasitesini artırarak toprakta var olan veya verilen gübredeki nitelikli besin elementlerini tutar; yıkanıp gitmesini önler. Humik maddelerin kök gelişimini sürgün gelişimine göre arttırdığı, makro besin elementlerinin alınmasında etkili oldukları, metal katyonları ile kompleks oluşturdıkları, bazı elementlerin alımını arttırıcı, bazı elementlerin ise alımını azaltıcı etkide bulundukları yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur.

Gıdya

İlk defa İsveçli bilim insanı Hampustvon Post tarafından tanımlanan gıdya; böcek iskeletlerinin kitin kalıntıları, yumuşakça kabukla-

Organik madde gübreyi toprakta tutar, yıkanmasını önler

rı, yüksek bitkilerin polen ve sporları, plankton parçacıklarının karışımından oluşan açık veya koyu renkli bir depozittir. İsveç dilinde "gyttja" balçık, çamur anlamına gelmektedir. Gıdya materyali; yağışlı bölgelerdeki tatlı su göl ve sulak alanlarda bitkisel ve hayvansal kökenli materyalin göl diplerinde oksijensiz koşullarda çürümesi, ayrışması ve çözülmesiyle oluşan plastik yapı, organik maddesi kolay tanınan ve bol miktarda fosil içeren sediment birikimleri şeklinde ifade edilmektedir. Gıdya materyalinin yüksek oranda humik ve fulvik asitler içermesi, organik madde kapsamının yüksek olması ve kaynaklarının ülkemizde çokça fazla bulunması, tarımsal uygulamalar için kullanım olanağına sahip yüksek potansiyelli doğal bir materyal olduğunu göstermektedir. Diğer yandan yüksek oranda humik ve fulvik asitler ve organik madde içermesi, gıdyanın bir toprak düzenleyici olarak kullanımını da gündeme getirmektedir.

Ülkemiz linyit madeni bakımından zengin kaynaklara sahiptir. Linyit yataklarının üst katmanları tam olgunlaşmamış ve genellikle termik santrallerde kullanılmayan gıdya materyali bakımından zengindir. Örneğin, Afşin-Elbistan termik santralinin kullandığı linyit yataklarında milyonlarca ton gıdya materyalinin ortaya çıktığı rapor edilmektedir. Organik madde miktarı ve karbon bakımından leonardite kıyasla daha fakir olan gıdya, bitki besin elementleri yönünden ise daha zengindir. Bu zengin içeriğin değerlendirilmesi amacıyla organik tarım uygulamaları ve fındıkta çalışmalar yapılmış ve yeni çalışmalar yapılmaya halen devam edilmektedir. Fındık üretimi yapılan Karadeniz Bölgesi topraklarının genellikle pH değerleri düşüktür ve kireç uygulaması önerilir. Bu tür topraklar-

da gıdya uygulamasının toprak ıslahı ve ürün veriminin artırılmasında pozitif etki gösterdiği çeşitli çalışmalarla gösterilmiştir.

Organik Madde Uygulama Miktarı

Yapısal problemi olmayan, verimlilik gücü yüksek toprakların organik madde içeriği genellikle %3 ila %6 arasındadır. Ülkemiz topraklarının organik madde içeriği genellikle düşük olup %1-2 arasında değişir. Sakarya'daki ova topraklarında dahi %1'in altında organik maddeye sahip topraklar analiz edilmektedir. Pratik arazi uygulamalarında, toprak organik maddesi %0 ve yükseltmek istenen değer %3 ise dekara 7.5 ton organik madde uygulaması kolaylıkla hesaplanabilir. (1 dekar 1000 m², toprak derinliği 20 cm, toprak hacim ağırlığı 1.25 ton/m³ ise bir dekar alanda kabaca 1000 × 0.2 × 1.25 = 250 ton toprak vardır. 250 × %3 = 7.5 ton)

Gıdya; fındık uygulamalarında, mevcut durumda kullanılan kireç uygulaması gibi fındık ocaklarının taç izdüşümüne çukur açılarak verilmekte ve toprağı karıştırılmaktadır. Bu uygulama sağladığı organik maddeden dolayı toprağın yapısal özelliklerini iyileştirmekte, su tutma kapasitesi ve iletkenliği düzeltmekte, bitkilere gübre elementlerini sağlamaktadır. Doğal sonuç olarak bitki gelişimi iyileşmekte ve verime pozitif yansımaktadır. Diğer yandan pH değeri yüksek topraklarda, pH ve kireç içeriği yüksek gıdya uygulamasına dikkat edilmesi gerekir.

Bu tip uygulamalarda unutulmaması gereken en temel bilgilerden birisi ise bitkisel üretimde hiçbir maddenin tek başına bitki gelişimi ve verimini mucizevi olarak iyileştiremeyeceğidir. Başta doğru ürün çeşidi olmak üzere sırasıyla sulama, dengeli gübreleme, gerçekleşen iklim koşulları, yabancı ot kontrolü, hastalık ve zararlılar ile diğer pek çok çevresel faktör ve bakım uygulaması bitkisel verimi etkiler. Toprak organik maddesinin %3 ila %6 arasında tutulması uygulanacak sulama, gübreleme gibi temel bitkisel bakım işlemlerinden fayda elde edilmesini ön şartını sağlamış olur. Toprak organik maddesinin uzun süreli varlığını sağlaması bakımından gıdya ve leonardit önemli bir alternatif kaynak sunmaktadır. Yalnız geriye kalan bakım işlemlerinin de eksiksiz olarak yerine getirilmesi gerekir.

Ahmet Erkan Tarım Ürünleri

“HİBRİT AY ÇEKİRDEĞİ VE KABAK ÇEKİRDEĞİ ÜRETİMİMİZDE DÖRT SERTİFİKALI ÜRÜNÜMÜZ VAR.”

**Merhaba, Sakarya
Ticaret Borsası dergisi
okuyucuları...
Yeni sayımız için
yaptığımız bu röportajda
Sayın Ahmet Erkan
ile birlikteyiz. Ahmet
Erkan'dan önce kendisini,
daha sonra firmasını
ve yaptığı çalışmalarını
anlatmasını isteyeceğiz.**

Merhaba Ahmet Bey...

Öncelikle hoş geldiniz.

Firmamızın kuruluş tarihi 1997. O yıllarda 40 metrekairelik bir iş yerinde bu işe başladık. Seneler çabuk geçti ve şirketi bu noktalara kadar getirdik. Biz önceleri tedarikçi bir firmaydık. Ürünün ham maddesini alıyor; iş yerimize getirip, elemesini yapıp firmalara gönderiyorduk. Tabii şimdi işin rengi biraz değişti. Yaklaşık 8-10 sene önce kabak çekirdeği ve ay çekirdeği olmak üzere tohum üretimine de girdik. Şu anda ay çekirdeğinde “Palancı-1” adında kendi sertifikalı ürünümüz var. Hemen hemen 6-7 seneden beri sözleşmeli ekim yaptırıyoruz. Senede 8 bin-10 bin dönüm gibi. Kabak çekirdeğinde ise yaklaşık 15 bin dönümlere çıktık. Bunları İç Anadolu Bölgesi'nde Ankara-Polatlı, Konya ve Eskişehir'de ektirdik. Bu sene Adapazarı'na da bir deneme ürünü ektirdik, yaklaşık 1200 dönüm kadar bir alana. Çiftçilerimiz kabaktan 150-200 kilogram civarında ürün aldı.

Kabak çekirdeği tohumları, sizin AR-GE çalışmaları sonucunda ürettiğiniz hibrit tohumları mı?

Evet, aynen öyle. Hibrit tohum çalışmaları, biliyorsunuz, çok uzun yıllardır yapılıyor. Hibrit aynı zamanda şans işi oluyor. Çok şükür, bizim şu anda üç dört adet sertifikalı ürünümüz var. Yaklaşık altmış çeşit de Eskişehir Geçit Kuşağı Araştırma Enstitüsünde duran hatlarımız var. Onlar için de önümüzdeki yıllarda üretim izinleri alıp, sertifikaya başvuracağız.

Bildiğiniz gibi Sakarya toprağı, dünyadaki sayılı topraklardan. Akova dediğimiz bölgelerden bir tanesidir Sakarya. Tabii ki burada tane mısır yoğunlukta ekildiğı için insanlar alternatif ürün arıyor. Bizler de buranın havasını teneffüs ediyorsak, buranın suyunu içiyorsak bir faydamız olsun dedik ve hayırlısı ile bu sene başladık. Seneye 8 bin-10 bin dönümlere kadar çıkacağız. Tohumumuz da elimizde mevcut. Buraya ne kadar alternatif ürün gelirse ürünün fiyatı da ona göre artar, diye düşünüyoruz.

Peki, şu anda kaç tane ürün için hibrit çalışması yaptınız?

Biz sadece kabak çekirdeğı ve ay çiçeğinde çalışmalar sürdürdük. Yani Çin'den gelen siyah bir çekirdeğimiz var. O bölgeden inanılmaz bir ithalatımız mevcut. O ürünlerin tohumunu yetiştirmeye çalışıyoruz şu anda. İnşallah, önümüzdeki dönemlerde çiftçilerimize bu ürünleri sözleşmeli olarak yine ektireceğiz. Önümüzdeki yıl ayçiçeğı üzerine yaptığımız çalışmalar bizi bir noktaya getirecektir.

Birkaç bölgeye ektirdiğinizi söylediniz. Türkiye çapında bunu çoğaltabilmek için neler yapmak gerekir?

Şimdi zaten bizim hedefimiz şu: Biz tohumculukta daha ileriye gitmeye çalışıyoruz ve Türkiye'nin tohum ihtiyacını karşılayacak noktalara üç beş sene içinde gelmeyi planlıyoruz. Tabii ki bugün tohum deyip geçmeyin. Tohum, inanılmaz derecede katma değer yaratan bir ürün. İthalat yaptığımız zaman hem ürün hem de tohum bazında inanılmaz seviyelerde dövizimiz dışarıya çıkıyor. Biz bunu tersine çevirmeye çalışıyoruz. Bu sene ihracat yapmaya da başladık. Bu da hem bizlere hem çiftçilerimize hem de Türkiye ekonomisine katkı sağlıyor, olumlu yansıyor.

İlerleyen yıllarda belki biz 30 bin-40 bin dönümlere çıkacağız. Ondan sonra Türkiye genelini bölgelere ayırarak kabak ekilen yerlere tohum dağıtımımızı yapacağız. Biz şu anda sezonu geldiğinde tohum ile ilgili Tarım Kredi Kooperatifi ile çalışıyoruz. Oralarda da bir marka değerimiz oluşmaya başladı. Çiftçiler de verimden memnun kaldı. Bugün köy popülasyonu ektiğimiz tohumlardan dönüm başı 50 kilogram ile 70 kilogram, bizim ürettiğimiz hibrit tohumlardan ise 130 ile 200 kilogram ürün alıyor. Arada inanılmaz bir fark var. Şunu da unutmamak lazım: Bizim ürünlerimiz daha kaliteli. Yağ oranı da fazla olduğundan bizim ürünlerimizin daha lezzetli olduğunu tüketici fark ediyor. Biz şu anda zaten Şok, A101 ve Bim gibi büyük perakende satış mağazaları ile çalışıyoruz. Onların ham maddesini biz veriyoruz Allah'a çok şükür. Allah, bugünlerimizi bizlere aratmasın.

Sektörün geneline baktığınızda Sakarya'da yapılan tohumculuk faaliyetlerinde karşılaştığınız zorluk ve sıkıntılar nelerdir?

Sakarya'da tohumculuk ile ilgili AR-GE'mizi kurduk. Biz devletten bu aşamaya kadar herhangi bir yardım almadık. Burada seralarımız mevcut. Dört tane sera yaptık. Dört tane daha yapmayı düşünüyoruz. Tabii bizim seralarımız hem ısıtmalı olacak hem yazın açılabilir olacak. Burada tohum üretiminde sıkıntılı bir dönemeç olmuyor. Sonuçta biz o konuda önlemlerimizi alıyoruz. Önceden Mersin ilinde yapıyorduk bunu. Mersin'de de maliyetler daha yüksek olduğu için burada, Sakarya'da, bir çatı altında yapalım bu işi diye karar verdik. Bunun zorlukları yok değil. Mersin'in de buranın da zorlukları var. İki tarafın da eksi ve artıları oluyor elbette.

Sakarya Ticaret Borsası üyesi olan ve yönetimde yer alan biri olarak STB ile ilgili neler söylemek istersiniz?

Sakarya Ticaret Borsasında yaklaşık on dört seneden beri görev alıyorum. Şu anda yönetim kurulu başkan vekiliyim. STB gerçekten her geçen gün bayrağı bir ileri noktaya taşıyor. Bugün Sakarya Ticaret Borsasında bir akredite laboratuvarımız var. Bu tesisi şehrimize kazandırdık. Hayvan pazarı park yeri yaptık. Karasu ve Hendek şubelerimizi açtık. Hendek'te yeni bir dükkân aldık. Şu anda Borsamız işlem hacmi olarak Türkiye'nin ilk on borsası içinde yer alıyor. Bu da çok önemli bir nokta. Gerçekten meclisimiz olsun yönetimimiz ve personelimiz olsun hepsi var gücüyle çalışıyor. "Borsayı daha nerelere götürebiliriz" çabası içerisindeyiz. Aynı zamanda Borsamız A seviyesinde akredite oldu. Türkiye'de çok az sayıda A seviye akredite olmuş borsa var. Bu noktada da iyi gidiyoruz.

Daha önce firmalar ile yaptığımız sohbetlerde borsanın depolama çalışmalarına el atması gerektiği yönünde ortak bir fikir vardı. Siz bu konuda ne söylemek istersiniz?

Lisanslı depo için çalışmalarımız son hızıyla devam ediyor. Şu anda bütün projelerimiz hazır. Sadece bizim yer problemimizden dolayı biraz gecikmeler yaşadık. Onu da Sakarya Büyükşehir Belediyesi ile çözdük sayılır. Şu anda tam resmi olmasa da kısa süre içinde resmi hale gelecek. Sonuçta bu Türkiye'nin ve Adapazarı'nın sorunu. Bizim üreticimiz ürününü birden satıp piyasayı çöktürmeyecek o zaman. Yani burada lisanslı depo olduğu zaman bunu getirecek, kurutturacak, teslim edecek. Ona bir kağıt verilecek ve bankadan ihtiyacı olursa faizsiz kredi de kullanabilecek. İstedığı zaman malı da satabilecek. Bir sürü avantajları olacak. Yani hem tüccara hem üreticiye hem fabrikatöre birçok avantaj sağlayacak. Bunu da büyük ihtimalle bu dönemde başlatacağız.

Röportajımıza eklemek istediğiniz bir şey var mıdır?

Şimdi şöyle, tabii ki bizim kendi imkânlarımız sınırlı olduğu için AR-GE'ye yatırımlar yaptık. Tohum üretimimiz

için bizler 8-10 seneden beri uğraşıyoruz. Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve Eskişehir Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsünde yaptığımız faaliyetlerin maliyetini de bizim firmamız karşılıyor. Bu konuda zorluk çekiyoruz. Tarım Bakanlığına üniversite ile bir proje yazdık ama bir sonuç alamadık. Benim isteğim şudur, aslında Ahmet Erkan'ın isteği" olarak da düşünmemek lazım bunu. Kim bu tür projelere imza atıyorsa Tarım Bakanlığı tarafından gerçekten desteklenmelidir ve Bakanlık bu konuların üzerinde durmalıdır. Bakanlık bizim gibi firmaları üç beş sene içinde Türkiye'nin tohum bankası haline getirebilir. Ben buna inanıyorum. Ben kendi dalımdan bahsediyorum, kabak ve ay çekirdeğinden. Bizim önümüzü biraz daha açsalar inanılmaz işlere imza atarız. Sonuçta bizlerin de belli bir kapasitesi var. Şu anda yavaş yavaş, emekleye emekleye gidiyoruz. Yani büyük firmalar gibi değiliz. Bizim yanımızda 50 kişi çalışırken 100 kişi çalışmaya başladı. Belki de bu istihdam sayısı daha da artacak ve daha güzel yerlere gelecek, katma değer sağlayacaktır. Sabah fabrikaya geldiğim zaman, inanın bana, o kadar mutlu ve huzurlu oluyorum ki... İlk başladığımda var olan heyecanım, bugün devam ediyor. Dürüstlükten hiçbir zaman ayrılmadım. Herkese de ayrılmamasını tavsiye ediyorum. Cenab-ı Allah bizleri yarattı, sizi ve kalbinizi gören de odur ama oturarak "nasip" olmaz. Nasibinizi kovalamak zorundasınız. Yeni projelere girmek ve önünüze iyi bakmak mecburiyetindedir. Gençlere de tavsiyem bu yöndedir.

Bu güzel cümleleriniz ve bize ayırdığınız zaman için sizlere teşekkür ediyor, başarılarınızın devamını diliyoruz.

ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ'NDEN STB'YE ZİYARET

Sakarya Orman Bölge Müdürü Okan Kurşun, Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı'ya hayırlı olsun ziyaretinde bulunarak yeni görevinde yönetim kuruluna başarılar diledi. Ziyaret esnasında Müdür Kurşun'a Bölge Müdür Yardımcısı Halil Karademir ve Adil Şencan ile Fidanlık Müdürü Süleyman Memiş eşlik etti.

Bölge Müdürü Okan Kurşun, ülkemizin ilk ve tek fidan borsası olarak 10.03.2017 tarihinde tescil edilen "Sapanca Fidan

Borsası"nda geçmişten bugüne kadar yapılan istişare çalışmaları ve fidan borsa binasının inşaatı hakkında Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Adem Sarı'ya bilgi verdi. Bundan sonra yapılacak çalışmalarla ilgili karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

Ziyaret esnasında Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ahmet Erkan ve Nizamettin Sarı; Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Ali Fuat Alaylı; Yönetim Kurulu Üyesi Serkan Kayınova, Nihat Yılmaz ve Vedat Arslan ile Borsa Genel Sekreteri Yasemin Arıkan hazır bulundu.

STB'DEN, SAMSUN TİCARET BORSASI'NA SÜPÜRGE İÇİN ZİYARET

Süpürge otu ve süpürgeciliğin gelişmesi adına yapılan ziyarete; Sakarya Ticaret Borsasını temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Yılmaz ve Vedat Arslan, Meclis Divan Kâtibi Nuri Köseoğlu katılım sağladı.

Samsun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Sinan Çakır, Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Mercan ve Meclis Başkan Yardımcısı Serkan Seyhan'ın misafirlerini ağırladığı ziyaret sonrasında Samsun'da bulunan STB temsilcileri süpürge otunun yetiştiriciliği ve işlenmesine dair yerinde incelemelerde bulundu; bölge halkı ile bilgi alışverişi yapıldı.

STB Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Yılmaz ve Vedat Arslan: "Sanayi ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte yeni meslekler ortaya çıkarken bazı meslekler kayboluyor. Bir zamanlar Türkiye'nin dört bir yanına el süpürgesi satan Sakarya, şimdi bu ürünün yok olmaması için mücadele veriyor. Borsamızın kurulmasına vesile olan ve binlerce kişiye ekmek kapısı durumundaki bu mesleğin kaybolmaması adına Sakarya Ticaret Borsası olarak çalışmalar yapıyoruz." dedi.

Heyet, Sakarya Ticaret Borsasının Sakarya'daki süpürge üretimine ve süpürge otunun coğrafi işaretinin alınmasına yönelik yaptığı çalışmalar ve İŞKUR ile ortaklaşa yapılan mesleki eğitimler hakkında da bilgiler verdi. STB'nin süpürgecinin tanıtımı ile ilgili yaptığı çalışmaları

anlatan heyet, süpürgecinin ve süpürgecilik mesleğinin önemine dikkat çekecek girişimlerin yapılmasında el birliğinin önemine değindi.

İncelemeler ve ziyaret esnasında Samsun Kaymakamı Yunus Emre Altınar, Samsun Tarım ve Orman İl Müdürü Nail Kırmacı ve beraberindeki ziraat mühendisleri Sakarya Ticaret Borsası ile görüşme yaptı.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Yılmaz ve Vedat Arslan, Samsun Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Sinan Çakır'a misafirperverliklerinden dolayı teşekkür ederek süpürgecilik mesleğinin gelişimi için bilgi paylaşımına her zaman açık olduklarını dile getirdiler.

Sakarya Mısır Araştırma Enstitüsü Müdürü Yavuz Ağı

“AR-GE ÇALIŞMALARIMIZ İLE TÜRK TARIMININ GÜCÜNE GÜÇ KATIYORUZ.”

Merhaba, Sakarya Ticaret Borsası dergisi okuyucuları... Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla Arifiye'de kurulan Sakarya Mısır Araştırma İstasyonu (MAE) kurulduğu 1926 yılından bu yana AR-GE çalışmaları yaparak geliştirdiği farklı türdeki mısırlarla Türk tarımının gücüne güç katıyor. Şu anda Sakarya Mısır Araştırma Enstitüsündeyiz. Burada Mısır Araştırma Enstitüsü Müdürü Yavuz Bey ile bir sohbet gerçekleştireceğiz. Öncelikle Yavuz Bey'den kendisini tanıtmasını isteyeceğiz. Daha sonra buradaki çalışmaları ve Enstitünün geçmişi hakkında bilgi alacağız.

Merhaba, Yavuz Bey...

Merhaba... Öncelikle kendimden bahsedeyim. Ben ziraat mühendisliği eğitimi aldım. Yaklaşık yirmi iki yıldır tarımsal araştırmalarda yer alıyorum ve idarecilik görevi yapıyorum. Sakarya Mısır Araştırma Enstitüsünde on bir yıldır görev yapmaktayım. Daha önce Yalova Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü Müdür-lüğünde görev aldım. Hem teknik eleman hem de idareci olarak bu görevi yürüttüm. Bir süre Diyarbakır'a gittim. Orada Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsünde idarecilik yaptım. Daha önceki yıllarda da teknik eleman olarak Mardin ve Konya'da görevlerim oldu. Türkiye'nin bütün bölgelerinde görev yapma fırsatı buldum kısacası.

Sakarya Mısır Araştırma Enstitüsü ile ilgili bilgi alabilir miyiz?

Enstitümüzün tarihçesini kısaca anlatayım. Enstitümüz cumhuriyetin ilk yıllarında kurulan 36 kurumdan bir tanesidir. 1926 yılında kurulmuştur. 1926'dan günümüze kadar tarımsal konularda çeşitli araştırmalar yaparak Türk çiftçisinin emeklerine katma değer sağlamış bir kuruluştur. Bugünlere görevimizi aksatmadan geldiğimiz kanaatindeyiz. Her geçen gün yeni teknik ve teknolojilerin devreye girmesiyle bizim de çalışmalarımız yoğun bir şekilde hız kazanmıştır. Son yıllarda geliştirdiğimiz çeşitlerle de hem bölgemizde hem

de ülke genelinde ciddi rağbet görmekteyiz. Çeşitlerimiz şu an itibarıyla yok satmaktadır.

Mısır, çalışma konularımızdan biri. Mısırdaki AR-GE çalışmasında ulusal proje koordinatörlüğü yapmaktayız. Türkiye'de altı araştırma enstitüsü, mısır ıslahı yapıyor. İki tanesi de bu ıslah çalışmalarının kendi arazileri içerisinde denemelerini yapıyor. Bölgeye uygunluklarını test ediyorlar. Onların bilgileri bize dönüyor ve bu doğrultuda onların çeşitlendirmelerini yapıyoruz.

Mısırdaki bugüne kadar yirmi dört çeşit geliştirdik. Bunlardan iki tanesi, şu an itibarıyla tescilli. Burada tane mısır, şeker mısır, cin mısır, vaksi mısır ve son yaptığımız projede de yem sanayisinin özellikle kanatlı sanayisinin kullanmış olduğu yem ana unsuru olan mısırdaki, aminoasitlerin zenginleştirilmesi doğrultusunda bir çalışmamız var.

Vaksi mısırdaki dört yıl önce nişasta sanayicileri ile bir araya geldik. Nişasta sanayisinin problemlerini ortaya koyduğumuzda bize şöyle dediler: “Vaksi mısırsı geliştirirseniz biz bunu sözleşmeli olarak çiftçilerimize ek-tirmeye hazırız.” Peki, vaksi mısır ne demek? Genel anlamda Türkçesi “mumsu (waxy) mısır” demektir. Nişastanın elde edilmesi aşamalarında prosesi azaltan ve proseste ciddi maliyetleri kısan ve artı ürünün kalitesi itibarıyla de mevcut nişastanın normal mısırdan

elde edilen nişastadan daha kaliteli bir nişasta elde edildiğinden bu mumsu (Waxy) mısırı geliştirdik. Kısmet olursa bu sene tescile sunma aşamasındayız.

Bir ürünün geliştirilmesi tam olarak ne kadar sürüyor?

Buğday olsun mısır olsun genel olarak bütün bitkilerde minimum on ile on beş yıl arasında, sıfırdan başladığınız bir ürünü tescil aşamasına getirirsiniz. İki yıl da tescil sürer. Bu toplamda on yedi yıla tekabül eder. Tekrar tescil edildikten sonra bize döner ve biz bunun elit tohumunu veya hibrit ise anne babasını üretiriz, bunları çoğaltırız. Ondan sonra da ya tip sözleşmelerle ya da bildiğimiz klasik ihale metotları ile tohum firmalarına bunların üretim haklarını on yıldan on beş yıla kadar bir süreyle devrederiz. Onlar bizden aldıkları üst kademe tohum veya anne baba haklarıyla tohumlarını üretir, çoğaltırlar. Ülke genelinde çiftçilere bunların pazarlamasını yaparlar. Oradan sözleşme miktarı kadarki kısmını da geri bize döndürürler. Sistem bu şekilde çalışır.

Bir yanlış algıyı düzeltmek gerekir. Araştırma Enstitüsüne gidiyoruz ama tohum bulamıyoruz, deniyor. Araştırma Enstitülerinin sertifikalı tohum üretmeleri kanun ile yasaklanmıştır. Bizim tohum üretme imkânımız yok. Bu da doğru bir karardır. Neden? Çünkü Araştırma Enstitüleri, adı üzerinde, AR-GE çalışmalarını yapar. Üretimleri yapacak birimler, alt yapılar artık oluştu ülkemizde. Tohum firmaları var. Bu tohum firmaları çoğaltsınlar, ticaretlerini yapsınlar. Oradan da bize geri döndürsünler sözleşmeleri.

Bir taraftan "Tohum üretimi yapıyorsunuz." bir taraftan da "Yapmıyorsunuz." diye eleştiri geliyor. Bu da yine içinde bulunduğumuz mevzuattan kaynaklanıyor. Bizim geliştirmiş olduğumuz mısır veya buğday çeşitlerinin üst kademe tohumlarının kesinlikle bizim tarafımızdan üretilip sözleşme yaptığımız firmalara devredilmesi, yani onlara verilmesi gerekiyor. Bu da bizim yükümlülüğümüzdür. Dünyada da ülkemizde de bu durum böyledir.

Mısır ile devam edecek olursak geçmişte, cumhuriyetin ilk yıllarında yöresel mısırlardan 53 kg mısır hasat alınırken bugün bizim ürettiğimiz hibrit mısırlarla ciddi anlamda bir verim artışı görüldü. Ayrıca yetiştirme tekniklerindeki yine AR-GE çalışmaları ile ortaya konulan gelişmelerle mısırdaki bugün 950-1000 kilo ortalamaya ulaştık. Bu çok sevindirici bir husustur. Yerli çeşitlerin mısır tohumculuğu içerisindeki payımız geçmiş yıllarda binde sekizlerdeyken bugün %5'lere ulaştık. Aldığımız ve yaptığımız çalışmalar, Bakanlığımız ile gerçekleştirdiğimiz istişareler neticesinde bazı çalışmalar yapılıyor. Bunların sonucunda da bu rakamın önce kritik eşik dediğimiz %10'un üzerine, daha sonra da yine o kararların devamı durumunda %50'lere geleceği kanaatindeyiz. Çünkü bizim çalışmalarımızın içerisinde bir de yayın çalışmaları mevcuttur. Yani "eğitim yayın çalışmaları" başlığı altında koordinatörlüğümüz var Enstitümüz içerisinde. Ülkemizin dört bir yanında bu çalışmalar yapmaktayız. Bu sene sekiz bölgemizin yine Bakanlığımızın bir projesi olan "yeni çeşitlerin yaygınlaştırılması" başlığı altında il ve ilçe müdürlüklerimizin sunmuş olduğu bu projeler nezdinde biz de ortak kuruluş olarak onlara yardımcı oluyoruz. Bizim yerli çeşitlerimiz o bölgelerde ekiliyor.

Tarla günleri yapıyoruz. Ciddi anlamda ülkemizde bu sene ses getirdi. Zaten bir program dâhilinde ilerliyor bu faaliyetler. Gelecek yıl da bu çalışmalarımız devam edecek. Burada, silajlık çeşitlerimizde "aga" diye bir çeşidimiz var. Bu çeşidimiz piyasadakilerin çok üzerinde bir verim potansiyeli yakaladı. Bölgeden bölgeye değişmekle birlikte silajda dekara 8 ile 12 ton arasında bir verim aldık ki Türkiye ortalamasında silaj 4250 kilogramdır. Yani ortalamanın iki-iki buçuk katı bir verim yakalamış durumdayız.

Son yıllarda aldığımız kararlar neticesinde mısır ıslahı üzerine çalışan diğer enstitülerle ortak çeşitlerimizi geliştiriyoruz. Bunun yanı sıra bu sefer AR-GE yetkisi almış özel tohum firmalarının ellerindeki hatlarla bizim elimizdeki hatları kullanarak ortak proje geliştirmelerimiz devam ediyor. En büyük dört tohum firması ile ortak projemiz var. Bu sene ön verileri almış durumdayız. Bir firma haricinde, diğer üç firma ile çeşitlerimiz ortaya çıkacak. İki yıllık tescil süresinden sonra bunlar da piyasaya girmiş olacak. Burada sahiplenmeyi %51 olarak firmalara verdik. %49'u ise bizim olacak. Kanuni sahiplenme ise onlarda olacak. Amaç, yerli mısır tohumculuğunun ülkedeki oranını artırmak. Tek gayemiz bu. Yani dışa olan bağımlılığı bertaraf etmek.

Mevcut mısır çeşitlerimiz içerisinde danelik çeşitlerimiz var, silajlık çeşitlerimiz var. Ayrıca hem danelik hem silajlık çeşitlerimiz var. Buna ilave olarak bu sene geliştirdiğimiz Antalya ile ortak bir çeşidimiz var. Bu çeşidimiz, dekara 2033 kilogram ürün vermekte. Şu andaki piyasa çeşitlerinin çok çok üzerinde bir miktar bu. Bu ürüne en yakın olanı 2013 kilogram. Biz onu da geçmiş bulunuyoruz, en yakın ürünü geçmemiş olsak tescil alamayız. Tabii bunların hepsi sevindirici unsurlar.

Buğday, diğer bir çalışma konumuz. Buğday üzerinde 1926 yılından beri, mısır üzerinde 1950'li yıllardan beri çalışıyoruz. Buğdaydaki ilk çalışmalar, ıslah şeklinde değil; yerel çeşitlerin içerisinde seleksiyonla seçilerek elde edilen bir ürün. Adı da Akova. Kendi ovamızın ismini verdiğimiz bir ürün. Tescil Kanunu, 1963 yılında çıktığı için 1964 yılında tescili yapıldı ama dediğim gibi 1926 yılından beri bu çalışmalar yapılmakta. Bu bizim ilk çeşidimiz. Şu anda kırk çeşidimiz var. Tohumculuk sistemi de aynı otomobil sistemi gibidir. Yenileri devreye girince eskileri üretimden kaldırılır. Şu an itibarıyla buğdayda, sekiz ürünümüz üretimde. Firmalar ile yaptığı sözleşmeler doğrultusunda da üretimleri devam etmekte. Dağıtımları da devam ediyor.

Başka bir çalışma konumuz, kestane kabağı. Bu ürün, bildiğiniz gibi, yöremize has bir ürün. Türkiye'nin tek tescilli kabağı İğdır. Yöresel ürünler içerisinde seleksiyonla seçilmiş kısmi ıslah uygulanmıştır. Son yaptığımız çalışmalar içerisinde tescil olan bir kabağımız daha var. Onun adını da "Belkis" koyduk. Bu yıl itibarıyla bu ürünümüzün tescil olmasını bekliyoruz. Bununla birlikte iki tane tescilli kabağ ürünümüz olacak. Bu ıslah çalışmalarımızı agronomi çalışmalarımızla yani yetiştirme teknikleri ile destekliyoruz. Biz ve Türkiye'deki diğer enstitüler aynı şekilde çalışmakta.

Laboratuvar altyapısı ıslah çalışmalarında veya yeni geliştirilen ürünlerde olmazsa olmazlardan bir tanesi yeni teknoloji ve teknikleri yaptığınız çalışmalarda uygulamaktır. Biz de bu çerçevede 2008 yılında "kalite laboratuvarı"nı kurduk. "Islah kalite laboratuvarı"nı ise 2014 yılında kurduk. "Biyoteknoloji laboratuvarı"nın da 2015 yılında kuruma başladık. Şu anda arkadaşlar çalışıyorlar, bazı altyapı eksiklerimiz var ama Bakanlığa sunmuş olduğumuz laboratuvar projesi kabul gördü. Kısmet olursa yılbaşından sonra bunun ihalesi yapılacak ve dört dörtlük laboratuvar altyapısına sahip olacağız. Laboratuvarlarımızın bir arada olduğu bir konseptte sahip olacağız. Arkadaşlarımız da daha hızlı bir şekilde çalışmalarını sürdürecekler. Tabii bu da bizi mutlu ediyor. Bir diğer laboratuvarımız da "bitki sağlığı laboratuvarı" olacak. Bitkilerdeki hastalıklar ve zararlılarla ilgili araştırmaların yapıldığı bir laboratuvar olmasını hedefliyoruz. Bütün bu çalışmaları yapmak bize nasip oldu.

Bir başka konumuz ise şeker mısırı. Türkiye'de bu konuda açık vardı. 2010 yılında ıslah çalışmaları yapan arkadaşlarımızla yaptığımız değerlendirmede "Bizim bu işe el atmamız gerekiyor." dedik. "Bu bir görev dedik." ve çalışmalara başladık. Şu anda iki adet şeker

mısırları var tescil aşamasında ıslah ettiğimiz. Bu mısırlarımız tescilden çıktıktan sonra Konya'da çok büyük bir firma "Ne olursa olsun, ben bu iki mısırın üretim hakkını satın alacağım." dedi. Şu anda tescil olmasını bekliyor. Bu da bizi çok mutlu ediyor. Bu açığı da bu doğrultuda kapatmış olacağız. AR-GE kuruluşları genel anlamda para yiyen kuruluşlardır. Burada biz bir ekonomik denge yapmak durumundayız. Ülkemizin şartları doğrultusunda bilinçli hareket etmek, doğru hamle yapmak zorundayız. Biz geliştirmekte olan bir ülkeyiz. Kendi ölçeklerimiz doğrultusunda hareket etmeli, kendi kişisel gayretlerimiz ve öz verilerimizi ortaya koymalıyız. AR-GE için çok yüksek (yüzde yediler oranında) pay ayırabilen ülkelerle kendimizi kıyaslama lüksüne sahip değiliz. Şu anda AR-GE'ye yüzde birler civarında pay ayırabiliyoruz. Biz ve arkadaşlarımız bu bilinçle, mesai kavramı olmadan özverili bir şekilde çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bu doğrultuda görev dağılımı yaparken ve bazı arkadaşlara görev verirken çekinerek bu görevi veriyorum. Çünkü bazı arkadaşların üzerinde fazla yük var, o yüzden sıkılıyorum. Şu anda araştırmacı pozisyonunda 23 elemanımız çalışıyor ama 34 tane proje şu anda yürütülmekte. Bunların 29 tanesi Bakanlık projesi, 3 tanesi TÜBİTAK projesi, 4 tanesi özel sektör projesi. Şu anda bir hazırlık içerisindeyiz. Avrupa Birliği'ne proje hazırlamaktayız. Bunu da kabul ettirecek ve enstitümüzün tarihine yazılacaktır.

Bir diğer konumuz, eğitim ve yayın çalışmaları. Bazı ülkelerde sistemleri gereği, araştırmacı çeşidi geliştirir ve kenara koyar. Oradaki birim hem ülkesinde hem dünyada çeşidin tanıtımını ve pazarlamasını yapar. Biz de bu ikinci altyapı olmadığı için bu yükümlülüklerin tamamını kendimiz üstleniyoruz. Bu çerçevede geliştirmiş olduğumuz gerek buğday gerek mısır çeşitlerini Türkiye'nin dört bir yanında arkadaşların bire bir takibi ile ektirip çiftçilere tarla günleri ile tanıtımlarını yapıyoruz.

İkinci bir eğitim çalışmamız ise yayın çalışmalarımızdır. Bu çalışmada yurt dışından bize meslektaşlarımız ve araştırmacılar geliyor. Bizden biraz daha geride kalmış ülkelerden gelen bu arkadaşlara eğitimler veriyoruz. Gerek uygulamalı gerekse teorik eğitimler sunuyoruz. Bunun haricinde üçüncü bir eğitim çalışmamız daha var. Gerek meslek liselerinden gerek ziraat fakültelerinden gelen öğrencilere staj eğitim veriyoruz. Bunların haricinde eğitim çalışmalarımızda fuarlara giderek çeşitlerimizin tanıtımlarını sağlıyoruz. Ayrıca bu faaliyetlerimize ek olarak çeşitli illerden gelen eğitim talepleri çerçevesinde bazı kurumlara (borsalar, ziraat odaları, çiftçi birlikleri gibi) gidip gece gündüz demeden eğitimler veriyoruz.

Sosyal sorumluluk projelerini de ihmal etmiyoruz. Daha önce ben bu konuda çalışmalar yapmışım. Çalıştığım kurumlarda ilköğretim 4. sınıftan lise son sınıfa kadar olan öğrencilerle okullarda irtibata geçtik. Bu öğrencilere AR-GE bilincini aşılamaya çalışıyoruz. Burada amaç yaptığımız işleri öğretmek değil; Türkiye'de AR-GE bilincini geliştirmek. Öğrencileri buraya davet ederek yaptığınız çalışmaları anlatıyoruz. Teorik ve pratik anlamda kendilerini bilgilendiriyoruz. Hem burayı

tanımış oluyorlar hem ilimizde böyle bir kurumun varlığından haberdar oluyorlar. "Biz burada şunları yapıyoruz, ilerideki projelerimizde bunlar." diyerek buranın da tanıtımını yapmış oluyoruz. Daha sonra arkadaşlarımız bizzat öğrencileri araziye çıkartarak ıslah parsellerindeki çalışmalarını öğrencilere gösteriyorlar. Bu çalışmalarını yaparken çok duygulandığım anlar oldu. Öğrencilerin soruları karşısında göz yaşları aktığı zamanlar oldu. "1926 yılında kurulan bu kurumdan bizim haberimiz yoktu. Sizin sayenizde burayı gördük, tanıdık." diyorlar. Ayrıca "Bu çalışmalar bizim ülkemizde de yapılmıyormuş, ne güzel... Bunları dahi bilmiyorduk." sözlerini duyuyoruz. Bunun yanı sıra diğer teknik anlamdaki sorularda karşılıklı diyalog halinde oluyoruz. Bu duygular neticesinde ikinci bir adım daha attık. TÜBİTAK 4007 kapsamında bir proje başlattık. Bizler de "Bilim Şenlikleri" başlığı altında "Sürdürülebilir Tarımda Bitki Islahı ve Tarımda İnovasyon" adı altında bir proje sunduk. Bu da TÜBİTAK tarafından kabul gördü. Sosyal Gelişim Merkezleri vasıtasıyla okullarımızdaki öğrencileri buraya davet ettik. Temmuz ayında görseli arttırmak ve bilincin beyinlerinde kalmasını sağlamak amacıyla özellikle renkli mısırlar üzerinde çalışmalar yaptık. Bu çalışmayı bizzat kendilerine yaptırdım. Bu ayın 16'sında Sakarya Sosyal Gelişim Merkezinde başlamak üzere Sapanca, Akyazı ve Geyve Sosyal Girişim Merkezlerinde dört gün boyunca program yapacağız. Bu çocuklar diğer çocuklara burada gördükleri çalışmaları anlatacaklar. Böylece dalga dalga herkese yayılmış olacak.

Yüzyıllar önce dünyadaki düşünürler, filozoflar bir şey demişler: "Siz insanları yetiştirin, onları geliştirin. Onlar ülkenizi geliştirirler." Ülkemizde AR-GE bilinci zayıf olduğundan bu konuya daha fazla önem vermekteyiz. Bizim amacımız da bu okyanusta bir damla olabilmek.

Yavuz Bey, sayenizde çok güzel ve faydalı bir sohbet gerçekleştirdik. Son olarak Sakarya Ticaret Borsası ile ilgili görüşlerinizi almak istiyorum.

Az önce sohbetimizin içerisinde belirttiğim gibi 1926 yılından beri burada bir AR-GE kuruluşu var. Özellikle sizlere çok teşekkür ediyorum bu kuruma ilgi ve alaka gösterdiğiniz için, çalışmalarımızı yakından tanıttığınız için. Borsa ile ilgili şunları ekleyebilirim. İlişkilerimiz kurumsal anlamda çok iyi düzeyde. Örneğin geçen yıl çalıştığımız uzmanlarımız ile ilgili bir talepleri olmuştuk. "Mısır tarımını, yeni teknik ve teknolojileri bize anlatır mısınız?" dediler. "Çiftçilerimize girişmiş olduğunuz ürünleri aktarabilir misiniz anlatabilir misiniz?" dediler. Biz de memnuniyetle kabul ettik. Borsanın toplantı salonunda çok yoğun bir katılımı bir eğitim çalışması yaptık. Bu eğitim çalışmasının ilgi görmesi Borsanın çalışmalarıyla paraleldi. Bu da bizi çok memnun etti.

Yavuz Bey, misafirperverliğiniz ve verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz.

STB BAŞKANI SARI CUMHURBAŞKANLIĞI KÜLLİYE'SİNDE

Sakarya Ticaret Borsası Başkanı ve TOBB Borsalar Konsey Başkan Vekili Adem Sarı, bir dizi temaslarda bulunmak üzere Cumhurbaşkanlığı Külliyesindeydi.

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı ve Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Üyesi Oktay Saral'ı makamında ziyaret eden Sarı, Sakarya Ticaret Borsası faaliyetleri hakkında bilgilendirme yaptı. Önümüzdeki

dönemlerde yapılacak projelerin de istişaresinin yapıldığı görüşmede, Oktay Saral'ın projeleri oldukça beğendiği ve destek verdiği belirtildi.

Samimi bir havada gerçekleşen görüşme sonrası STB Başkanı Adem Sarı, "Cumhurbaşkanımızın Başdanışmanı Sn. Oktay Saral'ı ziyaret etmekten dolayı çok memnun olduk. Kendisine projelerimiz ve borsamız hakkında bilgi verdik. Kendisinin

projelerimize ve şahsıma gösterdiği yakınlık için teşekkür ederim." dedi.

Önümüzdeki günlerde gerçekleşmek üzere Oktay Saral'ı Sakarya'ya davet eden Sarı, Ankara bürokrasisinin, Sakarya Ticaret Borsası çalışmalarını için önemli bir ayak olduğunu belirterek, önümüzdeki günlerde de Ankara ziyaretlerinin devam edeceği bilgisini verdi.

İLK MAHSUL "SÜPÜRGE OTU" BORSAYA GETİRİLDİ

Sakarya Ticaret Borsasında 2018 yılı hasat sezonunun ilk mahsulü süpürge otunu Borsaya getirerek tescil ettiren üretici Ömer Başoğlu'na ilk mahsul hediyesi "Süpürge Teli" verildi.

Süpürge otunu Borsaya getiren Ömer Başoğlu, ilk mahsulü ulaştırmaktan duyduğu mutluluğu dile getirerek yetkililere teşekkür etti.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Yılmaz, yeni harman sezonunun hayırlı olmasını dileyerek "İnşallah bereketli, bol kazançlı, hem üreticimizin hem tüccarımızın yüzünü güldüren bir sezon yaşarız." dedi. Yılmaz, üreticinin de esnafın da meslekte çok zor günler yaşadığını belirterek borsa olarak ellerinden geleni yapmaya çalıştıklarını belirterek "Bitmek üzere olan bu mesleği canlandırmak için kamu kurum ve kuruluşlarında süpürge telinden imal edilmiş süpürge kullanımının desteklenmesi hususunda görüşmeler yürütüyoruz. İnşallah güzel sonuçlar alınız." dedi.

YEREL BİR BORSACININ DÜŞÜNCELERİ

Klasik, modern veya çağdaş iktisatta borsa ve borsacının temel sorusunun fiyatların belirlenmesi olduğu aşikar olarak ortaya konur. Bu yüzden bütün borsalar piyasanın veya küresel kapitalizminin o ya da bu ölçüde finansal ayağının önemli bir parçasıdır. Sakarya Tüccar Borsası da üyeleri için o ya da bu ölçüde, bu finansal sermaye güçlerinin karşısında veya yanında, oyuncu olma şansı vermeye çalışan bir kurumsal yapıdır. Küresel kapitalizmin yerel bir borsacısı olarak optimum fiyat belirlemek bizim de en önemli sorunlarımızdandır.

Neden Fiyat Oluşumunu Belirleye miyoruz?

İktisadi bir faaliyetin başarısı “kaliteli üretim”, “olumlu değerlendirme süreci” ve “olumlu fiyatın oluşması” ile mümkündür. Yine aynı minval üzere söz konusu başarının sürdürülebilirliği ve kalıcılığı, zorunlu olarak, üreticinin kalite ve olumluluk süreçlerine etkin katılımına bağlıdır. Bu koşullar tek bir bütünün farklı yüzleri olarak algılanmadıkça ve yüzler arasında eşgüdüm sağlanmadıkça, “neden fiyat oluşumunu belirleye miyoruz?” sorusu cevaplanamaz. Bunu somut bir gerçeğimizden hareketle tartışabiliriz.

Fındık üretiminde, üretici olarak dünya lideriyiz. Fındık öyle ki Türkiye’deki diğer tarım ürünleri içinde -TÜİK, TİM ve Hazine Bakanlığı verilerine göre- en nadide ürün olarak karşımıza çıkıyor. Fakat aynı fındık, fındığın değerlendirme sürecinde, fiyatının oluşmasında ve mamül ürün olarak değerlendirilmesinde üretici ülke olarak etkin katılımımız olmadığı için, uluslararası piyasada liderliğimizi yerle yeksan ediyor.

O Halde Ne Yapmalı?

Ticaretin ve genel olarak ekonominin bu tartışmada bize sunacağı üç birleşik çözüm var. İlki topraktan başlayıp ürünün tüccara ulaştırılmasına kadar geçen süreç ile ilgili, ikincisi tüccarın ürünü bir ticari meta olarak piyasaya kazandırmasına kadar geçen süreç ile ilgili, üçüncüsü söz konusu metanın diğer metalar ve tüketici ile karşılaşmasına değin geçen süreç ile ilgili. Her birinde yapılacaklar farklı olmakla birlikte, temel olarak “neden fiyat oluşumunu belirleye miyoruz?” sorusunu cevaplamamız için birlikte düşünülmesi önemlidir. O halde sırayla “ne yapılmalı”dırı ele alalım fakat ondan önce, bir iki noktada zihinsel tutum açıklığına da ulaşmalıyız. Şöyle ki Türkiye geleneksel tarım üretimi çağında kendi kendine yeten önemli bir tarım havzası olarak anılmaktaydı. Ancak bu çağ kapanalı oldukça uzun bir süre geçti. Geleneksel üretim ve üreticiye yapılan vurgular tam da bu yüzden, boş bir nostaljik şişirmeden başka bir şey değildir. Bunu kabul etmeliyiz. Kabul etmemizin en kolay yolu da tarım ithalatı ka-

Adem Sarı

Sakarya Tüccar
Borsası Yönetim
Kurulu Başkanı

lemlerimizin geldiği düzeydir ve tarım ürünlerinin kalite ve fiyatının bütçelerimiz üzerindeki ağırlığıdır. İşte tam da bu noktada Türkiye bir tercih yapmak zorundadır: ya oyunu kurallarına göre oynayacaktır, ya oyuna girmemeyi göz alacaktır, ya da alternatif bir oyun yolu belirleyecektir.

Eğer endüstriyel tarımın çağında ürünlerimizi kendimiz fiyatlandırmak istiyorsak, o zaman endüstriyel tarımın gerekliliklerini biran evvel toplumumuza ve onun tüzel kurumlarına kabul ettirmeliyiz, oyunu öğrenmeliyiz. Eğer geleneksel tarımı sürdürmek istiyorsak, o zaman endüstriyel tarım piyasacılarının baskısını ve egemenliğini kabul etmekten imtina etmeliyiz. Boşuna hayıflanıp korumasız kalmış topraklarımızı, köylülerimizi, tohumlarımızı, gıdalarımızı seviyormuş gibi davranmamalıyız. Yok eğer her koşulda olduğu gibi, endüstriyel tarım çağında da alternatif bir yol inşa edilebilir diyorsak, biz de bunu inşa edebiliriz. Fakat bunun için sahip olmamız gereken şeyler bulunmaktadır: “olağanüstü bir birikim” ve “öğrenme arzusu”. Türkiye’nin mevcut potansiyelinin bu tip bir alternatif üretmeye şimdilik yetersiz kaldığı da aşikar olduğuna göre, ki bunu tekrar tartışmalıyız, tartışacağız da.

Yerel bir borsa başkanı olarak geleneksel tarımı savunmuyorum. Alternatif yolu şimdilik inandırıcı bulmuyorum, fakat oldukça önemsiyorum. Gerçekçi çözüm olarak endüstriyel tarımı görüyorum. Bu yüzden “ne yapabiliriz” sorusunu bu gerçekçi çözümün içinden tartışmaya çalışacağım.

1. Çiftçiden Üreticiye, Simsardan Tüccara

Köylümüz karşısında tüccar genel olarak ürün verimliliğinin düşüklüğünden, ürün çeşitliliğinin azlığından, ürünlerin bilimsel ve ticari tescillinin yetersizliğinden ve pazarın (eş-dost/feodal/simsar-tefecî kapitalizminden) rasyo-

nelleşmemesinden şikayet etmektedir. Tüccar karşısında köylü ise yalnız kaldığından, muhatap bulamadığından, tohumun ve tarlanın özgün niteliğini koruyamadığından, toprağın hem altını hem de üstünü dönüştürecek bilgi, beceri ve imkandan yoksun kaldığından, ürünün daha başlangıçta spekülâtif döngülerle değersizleştirildiğinden şikayet etmektedir. Burada hem köylü hem de tüccar için endüstriyel tarım açısından fiyat belirlenmesinde yapılması gerekenler bellidir.

i.) Köylüler veya çiftçiler sosyolojik olarak “kendi köylerinde” endüstriyel üretici olmak yönünde teşvik edilmelidir. Devlet ve tarım birlikleri köy hayatını rasyonelleştirmek, yani teknolojik, ekonomik ve emekgücü kullanımı açısından köylülerin kendilerini donatmalarını sağlamak zorundadır. Böylece köyün endüstriyel tarım çağında geleneksel nüfus birimi olmaktan çıkarılması sağlanmış olur. Bu çıkış üretimin verimliliğini, ürünün kalitesini, ürünün çeşitliliğini, ürünün tescillinin ve bilimsel değerinin korunmasını, ürünün üretici lehine değerlendirilmesi sürecine üreticinin doğrudan katılımını da sağlayarak, kurumsal bir tarım yapısının oluşması tamamlanmış olur.

ii.) Köylünün tarım topraklarının, meralarının, ormanlarının ve sularının bir bütün olarak endüstrileşmiş köylünün inisiyatifinde korunmaya alınması, bölünmüş veya çok küçük arazilerin niteliğinin sürdürülmesi için anayasa, medeni hukuk, miras ve ticari hukukta gerekli düzenlemelerin tarım, hayvancılık ve ormancılık lehine yapılması, bu konuda yasal ve meşru teminatların kesinlikle rantı kurban edilmemesi gerekir. Çünkü hukuki ve meşru kalkanlar olmadan köylünün veya çiftçinin endüstriyel tarım çağında kendini var etmesi istemek, saçma bir talep olarak karşımızda durur.

iii.) Tüccar endüstrileşmiş bir tarım köylüsü karşısında iki şeyden emin olarak piyasa oyuncusu olur. Birincisi ürünün verimliliği ve kalitesi, ikincisi üreticinin sürekliliği ve kalıcılığı. Her iki durum da, tüccarın kendisine piyasada ne tür bir görev biçeceğini kolayca kavrar ve piyasanın diğer oyuncularını karşısında ürünün değerlendirme sürecindeki rolünü artırır.

iv.) Tarımsal ürünlerin işlenme, pazarlanma ve dağıtım sürecinde sağlıklı niteliğini korumak için en önemli ekipmanlardan biri “lisanslı depoculuk”tur. Tüccarın ürünün değerlendirme sürecindeki aktif rolünde de lisanslı depoculuk etkili olan bir araçtır. Depolama arz sürecinde ürünün korunmasını sağlar. Devlet ve ticaret/üretici birlikleri tüccarı teknolojik ve ekonomik donanım açısından kurumsal bir piyasa oyuncusuna dönüştürdükçe, lisanslı depoculuk değerli bir fiyat oluşturunca haline gelir. Yani sadece köylü veya çiftçi değil, tüccar da belirli

bir formasyon ve donanım ile kayıt altındaki bir piyasa oyuncusuna böylece dönüşebilir.

Köylüden veya çiftçiden üreticiye, simsardan tüccara dönüşüm sürecinin en büyük problemi devletin ve tarım birliklerinin rasyonelleşmemesidir. Bunun için verilen mücadelenin hiç deneyecek kadar yetersizlik içinde sürdürülmesidir. Kayıtlı bir tarımsal yapılanma ve örgütlenme içindeki tarım üretimi öncelikle köylüye ve tüccara, en çok da topluma ve devlete katma değer üretmenin aracı olur. Fakat günümüzdeki tarımsal politikalar maalesef Tohumculuk Kanunu'ndan Tarım ve Hayvan Ürünleri İthalatı Kararnameleri'ne kadar yapısal bir kalkınma niteliği taşımamaktadır. Bu yapılması gerekenlerin yerine kimi çıkar çevrileri lehine, kimi ne idiği belirsiz hibeler, teşvikler ve aflar ile, kimi günübürlük siyaset talepleri kotarmak amacıyla piyasanın insafına terk edilmiş, edilmektedir. Yerel bir ticaret borsası olarak bunu değiştirmeye kendi sorumluluk alanımızdan başlayarak müdahale etmemiz gerekir, ediyoruz da.

2. Tüccardan Sanayiciye

Endüstriyel tarımın en önemli saç ayaklarından biri ürüne ilişkin yerelde yapılması gerekenler iken diğeri de ürünün yarı mamül ve mamül hale gelmesi sürecinde yapılması gerekenlerdir. Tüccar o ya da bu finansal ve teknik imkanlarla köylüden aldığı ham ürünü, fiyat ve mamül oluşumunda daha etkin olarak belirlemediğini itiraf ederek şikayetliyor. Bunda hem teknik olanaksızlıktan dolayı ortaya çıkan sorunlar hem de doğrudan pazardaki alıcı ile ilişkide kurumsal bir eşitlik oluşturmamaktan ileri gelen sorunlar da etkili oluyor. Benzer sorun sanayici için de tam tersi düzeyde gerçekleşiyor. Sanayici de tüccara sadece para kazanmaya çalışan ve ürünün niteliği ile sadece kazanç ölçüsünde ilgilenen bir toptancı gibi görüyor. Oysa sanayici tüccardan çiftçinin sosyolojisi, toprağın ve tarımın kalitesi ve verimi ile de ilgilili olmasını istiyor. Bu isteğini de istikrar, özgünlük, öngörülebilirlik gibi ekonomik ve sosyolojik etkilere göre talep ettiğini ifade ediyor. Sanayici, bir başka deyişle tüccarı kendi dolaysız bir uzvu gibi köylüyle ilişkilendirilmiş bir şekilde görmek istiyor, ki bunu göremediğinde ise tüccardan şikayetliyor.

Bu konuda fındık sektörünü tekrar örnek olarak ele alabiliriz. Türkiye'de fındık üzerinden koparılan fırtına, fındık ithal eden özel girişimciyi küresel düzeyde farklı arayışlara itmiştir. Fındık ithal eden sanayici ABD, Çin, Azerbaycan, Gürcistan, İspanya, Romanya, Polonya, Hırvatistan ve Rusya gibi çeşitli ülkelerde artık fındık yetiştirilmesini teşvik ve talep etmeye başlamış, uygulamaya da koymuştur. Bu gelişme, Türkiye'nin önemli tarım ihracat kalemlerinden biri için ortaya çıkan yeni bir tehdittir. Bu gelişmenin hafife alınacak bir yanı yoktur.

Peki, bu gelişme nereden çıkıyor? Çünkü Türkiye'deki yapısal tarım örgütlenmesinin ürüne katkısı, endüstriyel tarımın ihtiyaç ve

mantığından tamamen kopuk gelişmesinden çıkıyor. O halde fiyat oluşumunda belirleyici olmak istiyorsak, endüstriyel tarımın ihtiyaç ve mantığını bir kez daha devreye sokmanın kaçınılmaz dayatması ile karşı karşıyayız. Eğer bu dayatmayı kendi lehimize geliştiremezsek, kaçırmaya yakın olduğumuz treni, neredeyse imkansız bir şekilde yakalayamaya biliriz.

Unutmayalım!.. Türkiye sadece geleneksel olarak fındık üretiminde liderliğe sahiptir. Fındığın mamül ve yarı mamül kılınması için sanayi girişimleri yetersizdir. Büyük oranda ithal ikameci bir kalkınma ile yol almaktadır. Bu durum fındık ithal eden sanayicinin her ne kadar işine gelse de, kısa vadede karlılık içermektedir, orta ve uzun vade de değil. Politik belirsizlikler, fındık üzerine çıkarılan fırtınalar, yapısal çözümlere gündelik cevaplar fiyat oluşumunda Türkiye'yi belirleyici olmaktan mümkün mertebe uzak tutmaya yetecektir, yetiyor da.

Fındık işleyen yerli ve küresel sanayicisi olmayan, bunu geliştirmeyi de tarımsal örgütlenmesi ölçüsünde imkansız bulan Türkiye girişimcilik sektörü, kendi kurtuluşunu sadece ihracatta görmektedir. İşte bu, büyük haritayı görmemize yol açmaktadır.

3. Sanayiciden Borsaya

Hiçbir şey yoktur ki kapitalizmde, piyasa için üretilmemiş olsun. Fındık da diğer tarımsal ürünler de piyasa için üretilir. Hatta onların adı piyasa için ürün değil, metadır. Metalar güçlü küresel güçlerin egemenliğinde fiyatlandırılır. Sakarya'da sokaklardan toplanan

kağının ya da hurdanın fiyatı da, bir otomobil fabrikasındaki aracın fiyatı da, ürünün türüne göre kapitalist piyasanın şahikası olan borsalarda belirlenir. Yerel borsalar en büyük borsa merkezlerine uyum içinde fiyattan nasiplenir. Çiftçi, tüccar ve sanayici unsurlarından hangisi daha etkili ve güçlü piyasa oyuncusuysa o, borsada fiyatlandırmayı etkileyebilir. Görünen o ki günümüz küresel borsaları daha çok finansal sermaye ve küresel üretken sermaye kollarının etkisiyle fiyatı oluşturur. Bu yüzden eğer sorumuz "neden fiyat oluşumunu belirleye miyoruz?" ise, cevabımız da geldiğimiz noktada çiftçimizin, tüccarımızın, sanayicimizin endüstriyel tarım rasyonelitesine uygun yapısal örgütlülüğü içermemesi olmak durumundadır.

Sonuç Yerine

Yukarıda ortaya çıkan tabloya göre yapılması gerekenler o halde; günübürlük çözümlerin ötesine geçmek zorundadır. Tarımsal alt yapının hukuki, ekonomik, siyasi ve sosyolojik dönüşümlerle birlikte endüstriyel tarım koşullarına göre yeniden yapılandırıldığı büyük bir tarımsal çalışma daha fazla boş şişimlerle geçiktirilmemelidir. Bu yazının konusu olmayan fakat Sakarya'da yerel bir borsa başkanı olarak ileride mutlaka tartışacağım bir konu daha var. Geleneksel tarım değil ama endüstriyel tarımla birlikte alternatif tarımın üretilebilirliği ve savunulabilirliği, fakat henüz o aşamada olmadığımız için, bu konuyu daha sonra tartışmayı tercih ediyorum. Şimdi her piyasa oyuncusu üzerine düşeni fazlasıyla yapmak zorundadır.

STB, TÜRKİYE-AB İŞ DÜNYASI DİYALOĞU PROJESİ TANITIM TOPLANTISINA KATILDI

Toplantıya, TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıkıoğlu, Eurochambres Başkanı Christoph Leidl, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkan Yardımcısı Gabriel Munuera Vinals ve Ticaret Bakan Yardımcısı Fatih Metin katıldı.

Sakarya Ticaret Borsası Kurulu Üyesi Serkan Kayınova'nın da katıldığı toplantıda Bosna Hersek, Makedonya, Sırbistan, Rusya Federasyonu, Karadağ, Kosova, Belarus, Gürcistan Odalar Birliklerinin başkanları ve temsilcileri de hazır bulundu.

Projenin tanıtımı için düzenlenen basın toplantısında konuşan TOBB Başkanı ve Eurochambres Başkan Vekili M. Rifat Hisarcıkıoğlu: "Bu projeye Avrupa Birliği, oda ve borsalarımıza 5 milyon avro daha hibe kaynak sağlamış olacak. Yapılan çalışma aynı zamanda son yıllarda soğumaya yüz tutmuş AB-Türkiye ilişkisini yeniden canlandırmaya yönelik bir girişimdir." ifadesini kullandı.

STB'DEN ATB'YE İADEİ ZİYARET

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı ve Meclis Başkanı Avni Uçar ile Yönetim Kurulu Üyeleri Nihat Yılmaz, Serkan Kayınova ve Genel Sekreter Yasemin Ankan; Akyazı Ticaret Borsası Başkanı A. Şener Bayraktar'a iadei ziyarette bulundu.

Akyazı Ticaret Borsası Başkanı Şener Bayraktar, ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek "Sakarya'daki Ticaret Borsaları olarak üreteceğimiz projelerle güzel işlere imza atacağız." dedi.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, Sakarya'nın sanayi ve tarım potansiyeli yönünden çok zengin bir il olduğunu belirterek "Ortak hareket etme kültürü içinde hayata geçireceğimiz projelerle bundan sonrada ilimize katkımızı sürdürmeyi amaçlıyoruz." dedi.

Ziyaret sırasında Sakarya'nın en önemli tarım ürünleri olan fındık ve mısır ürünlerinin depolanması amacıyla kurulması düşünülen "lisanslı depoculuk" ve ekim ayında Sakarya'da yapılması planlanan "tarım fuarı" ile ilgili karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

STB, KAYNARCA'YA GEÇMİŞ OLSUN ZİYARETİNDE BULUNDU

Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, yaşanan felaketle ilgili; "Günümüzde aşırı yağışların neden olduğu sel baskınları, en sık rastlanan doğal felaketler arasında yer alıyor. En son Kaynarca ilçemizde yaşanan afette vatandaşımızın mal kaybının çok yüksek olmasına rağmen can kaybının olmaması sevindiricidir. Devletimizin ve siyasi iradenin özel bir önem göstererek bölgeyi "afet bölgesi" ilan etmesi halinde bölgede yaşayan esnaf ve çiftçimize nefes aldırılacak, vatandaşlarımızın mağduriyetleri giderilecektir. Afete maruz kalan tüm

hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerini iletmiyorum." dedi.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, küresel ısınmanın artmasıyla birlikte Türkiye'de afetlerden dolayı ortaya çıkan maddi kayıpların hızla arttığını belirterek alınacak bazı önlemlerle bu tür felaketlerin boyutunun azaltılabileceğini söyledi.

Başkan Sarı: "Doğal olaylar her zaman olacaktır. Oluşabilecek tehlikeleri öngörmek için "Afet Risk Yönetimi Stratejisi" ile "İklim Risk Eylem Planları" bir an önce oluşturulmalı ve

gerekli önlemler alınmalıdır." dedi.

Türkiye'de en verimli ova olarak bilinen Sakarya Ovası'nda yaşanan seller ve taşkınlar nedeniyle toprak pH seviyesinin tarım topraklarında olması gerekenin üst sınırında olduğuna dikkat çeken Sarı, "Suyun tarlada göllenmesi toprakta taban suyunun seviyesini yükselterek kalitesini bozmaktadır. Gerekli drenaj sistemlerinin düzgün yönetilmesi ve kanal ıslah çalışmalarının her yıl elden geçirilmesi tarım topraklarının korunması için elzemdir." ifadelerini kullandı.

“SAKARYA İLİ ODA VE BORSA MÜŞTEREK TOPLANTISI” SATSO'DA YAPILDI

Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ ve Meclis Başkanı Talip Kuriş ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıya Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, Akyazı Ticaret Borsası Başkanı Ali Şener Bayraktar, Akyazı Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mehmet Ayaz, ilgili oda ve borsaların yönetim kurulu üyeleri ile genel sekreterleri iştirak etti.

Toplantının açılış konuşmasını yapan SATSO Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ, ilimizdeki oda ve borsaların ortak vizyon ve hizmet anlayışıyla, birlik ve beraberlik çatısı altında üye menfaatlerini önceleyen bir duruşla çalışma yürütmelerini sağlamak amacıyla birlikte hareket etmek gerektiğinin altını çizdi.

Lobimizi Güçlendirmeliyiz

Sakarya'nın sosyoekonomik durumu ve beşeri yapısı üzerine değerlendirmelerin yapıldığı toplantıda konuşan Başkan Altuğ, “Hem üye sayımız hem ekonomi ve istihdama katkımızla ülkemizdeki büyük odalar arasında yer alıyoruz. Bu şehirde yaşayan insanların problemleri ile ilgili görüş bildirmek sorumluluğumuzdur. Kendimize yeten hatta etrafımıza taşan bir il olarak tüm kurum ve kuruluşlarımızla bir bütün halinde hareket etmeyi ve güçlü bir lobi oluşturmayı da hedefliyoruz. Bu çerçevede ekonomik alt yapı sivil toplum kuruluşlarımız ile birlik ve beraberliği sağlayarak, üye menfaatlerini ön planda tutarak ilimizin gelişmesine katkı vereceğimize inanıyorum. Ankara lobimizi de güçlendirmek ve daha etkin bir şekilde değerlendirmek adına da hep birlikte girişimlerde bulunmalıyız. Güçlü bir lobi ile “Sakaryalılık ruhu”nu canlı tutmalıyız.” dedi.

Vergiler Sakarya'ya Ödenmeli

Başkan Altuğ, çözülmesinin aciliyet arz ettiğini söylediği bir konuya değindi. Sakarya'da faaliyet gösteren ancak genel merkezleri başka illerde bulunan firmaların vergilerini Sakarya'da ödemediğine işaret ederek “Sakarya ilinin vergi iadesi nisan-mayıs-temmuz aylarında 1 oranında gerçekleşerek toplanan tüm vergi gelirleri iade edilmiştir. Özellikle ihracatta KDV iadelerinden kaynaklı olarak maliye payımız ciddi şekilde düşmektedir. Bu durum belediye hizmetlerinin finansmanını olumsuz etkilemekte mağduriyet oluşturmaktadır. Bunu düzeltmek için ilgili kanunlarda küçük düzeltmeler yapılması gerekmektedir.” ifadelerini kullandı.

Takım Ruhumuzu Geliştirmeliyiz

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, takım ruhunun gücüne inandığını vurgulayarak “Sakarya olarak takım ruhumuzu geliştirmeliyiz. Birlikte hareket etmenin bereketini görmeli ve olumlu sonuçlarını almalıyız. Sakarya Ticaret Borsası olarak tarıma bağlı sanayi üzerine çalışmalarımız var. Bu çalışmaları diğer oda ve borsalarımızla da paylaşıp geliştirebiliriz.” dedi.

“Lisanslı Depoculuk Projesi” ile ilgili de bilgi veren Sarı, “Lisanslı depoculuk sadece ilimiz için değil, ülkemizin gelişmiş ülkeler gibi sağlam ve dinamik bir yapıya kavuşturulabilmesi bakımından da önem arz etmektedir. Üreticimiz ürettiği ürünlerin depolanması konusunda sıkıntı yaşamaktadır. Bu nedenle lisanslı depoculuğun eksikliğini bölgemizde hissetmekteyiz. Bu konuda çözüme yönelik ve lisanslı depo kurmaya yönelik çalışmalarımız devam ediyor.” cümleleriyle konuşmasını sürdürdü.

Sakarya'ya Aidiyetimizi Güçlendirmeliyiz

Akyazı Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Şener Bayraktar ise Sakarya'nın sahip olduğu avantajları yeterince değerlendiremediğine vurgu yaparak “Sakarya olarak kozmopolit bir yapıya sahibiz. Mevcut kültürel farklılıklarımızı avantajla dönüştürerek doğru bir yere kanalizasyon etmeliyiz. Hepimiz alt kültürlerimizden önce Sakaryalı olmalıyız.

Aidiyet duygumuzu güçlendirmemiz gerekli. Ankara'daki bürokratlarımızla iletişimi sürekli kılarak sorunlarımıza ilişkin daha sık görüşmeliyiz. Sakaryalılık algısını güçlendirmeliyiz.” dedi.

Dünyada ve ülkemizde yaşanan ekonomik durum ile ilgili de değerlendirmede bulunan Bayraktar, “Ülke olarak içinden geçtiğimiz ekonomik süreçten iş dünyasının ve milletimizin birlik ve beraberliği sağlaması ile başarılı bir şekilde çıkacağımıza inanıyoruz.” diye konuştu.

Tarım Alanlarımızı Daha Verimli Değerlendirmeliyiz

Akyazı Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mehmet Ayaz, çiftçilerin gelişmelerine yönelik desteklerin artırılması gerektiğini vurgulayarak nitelikli iş gücü ihtiyacının tarım sektöründe de çözülmesi gereken bir konu olduğunu dile getirdi. Köyden kente göçlerle birlikte tarım sektörünün beklenen verimi karşılayamadığını ve verimli arazilerin değerlendirilmesi gerektiğini ifade eden Ayaz, bu konuda hep birlikte gayret etmek gerektiğinin altını çizdi.

YÖREX'TE STB STANDINA YOĞUN İLGİ

9. Yöresel Ürünler Fuarı'nın açılışı Antalya Expo Center'da düzenlenen törenle gerçekleştirildi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteği ve Antalya Ticaret Borsası'nın organizasyonu ile bu yıl 9'uncusu düzenlenen Yöresel Ürünler Fuarı'na TÜRKPATENT Başkanı Prof. Dr. Habip Asan ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu'nun da bulunduğu açılışa Sakarya Ticaret Borsası'na temsilen Meclis Başkanı Avni Uçar, Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı, Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Yılmaz, Vedat Arslan ve 7. Meslek Komitesi üyeleri katılım sağladı.

Yetiştirildiği yörenin adıyla anılan gıda ürünleri, el sanatı tanıtmak amacıyla düzenlenen fuarda Sakarya Ticaret Borsası; Geyve Ayvasından üretilen ürünleri ve Adapazarı Süpürgesini sergiledi. TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, Antalya Valisi Münir Karaoğlu, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, Borsalar Konsey Başkanı aynı zamanda Konya Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Çevik ve birçok Oda-Borsa Başkanının ziyaret ettiği stant büyük ilgi gördü.

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, fuarın açılışında yaptığı konuş-

mada, "Zengin olmak istiyorsanız, bölgenizi zengin etmek istiyorsanız kendi yöresel ürünlerinize sahip çıkın, bunları araştırın, markalaştırın ve dünyaya satın. Fransa, İtalya bir peyniri markalaştırıyor, dünyaya satıyor. Bizim her ilimizde, ilçemizde farklı ürünler var ama kimse bilmiyor. Markalaştıramamışız." diye konuştu.

Sakarya Ticaret Borsası Standında yoğun mesai harcayan Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Yılmaz ve Vedat Aslan fuarda bu yıl da stant açmaktan mutluluk duyduklarını dile getirerek, "fuarda her geçen yıl kendimizi daha da geliştiriyoruz. Süpürge dikiminin stantta yapılması halkımızın çok dikkatini çekiyor ve el emeğinin takdir edilmesi bize mutluluk veriyor. Sakarya Ticaret Borsası olarak bu mesleği canlandırmak için standımızı ziyaret eden, belediyeler, kamu kurum ve kuruluşlarında süpürge kullanımının desteklenmesi hususunda görüşmeler yürütüyoruz. İnşallah güzel sonuçlar alınız." dedi.

Fuar boyunca yerel ve ulusal basınında dikkatini çeken standımızda ünlü sunucu Vahe Kılıçaslan tarafından süpürgeciliğin sorunları ve süpürge yapımına dair röportaj gerçekleştirildi.

GEYVE AYVA FESTİVALİ GENİŞ BİR KATILIMLA GERÇEKLEŞTİ

12 Ekim Cuma günü Çocuk Şenliği ile başlayan ve 3 gün süren Geyve Ayva Festivali, Türkiye'nin dört bir yanından gelen binlerce kişiyi ağırladı. Festivale Sakarya Ticaret Borsasını temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı katıldı. Başkan Adem Sarı Geyve Belediyemiz ile birlikte Sakarya Ticaret Borsası olarak Geyve Ayvası'nı markalaştırıp lezzeti, verimliliği ile dünyada tanınır hale getirmek için ortak çalışmalar yürütüyoruz. Geyve Belediyesi, Geyve Ayvası'nın marka tescilini yaptırdıktan sonra Ticaret Borsamız ile işbirliği yaparak coğrafi işaret için gerekli girişimleri yaptık inşallah coğrafi işaretin alınması ile daha güzel projelere imza atacağız dedi.

Türkiye'de bir ilk olan sadece kadınların çalıştığı Yöresel Ürünler Üretim Merkezi'nin de açılışının yapıldığı festivalde, halk konserleri ise 7'den 70'e herkesi coşturdu. Festivalin ikinci günü Geyve Cumhuriyet Meydanı'nı hınca hınç dolduran binlerce kişi, İbrahim Sadri'nin yüreklere dokunan şiiirleri ile mest olurken, ünlü popçu Yusuf Güney

halk konseri coştı. Festivalin finalini ise dün gece sahne alan ünlü genç popçu Buray yaptı. Konser öncesi festivale sponsor olan firma ve kişilere plaket takdimi yapıldı. Sakarya Ticaret Borsası adına plaketi Yönetim Kurulu Üyesi Serkan Kayınova aldı. Serkan Kayınova bu festival ile ayva'nın tanınırlığını artırıp yeni pazarlar bulunmasına ön ayak olundu. Bu güzel organizasyonda emeği geçen herkese teşekkür ederim dedi.

STB TARAFINDAN YAPTIRILAN “OÇEM AİLE EĞİTİM VE DANIŞMA MERKEZİ” TAMAMLANDI

Sakarya Ticaret Borsası'nın 2016 yılından bu yana Otizme farkındalık amaçlı yürütmüş olduğu sosyal sorumluluk projesinin 2018 yılı planı kapsamında “Aile Eğitim ve Danışma Merkezi” nin yapımı tamamlandı.

Sakarya Ticaret Borsası Başkan Vekili Nizamettin Sarı, Sayman Üye Ali Fuat Alaylı, Yönetim Kurulu Üyeleri Nihat Yılmaz, Vedat Arslan ve Serkan Kayınova yapımı tamamlanan Aile Eğitim ve Danışma Merkezi'ni ziyarette bulundu.

Ziyarette Okul Müdürü Ahmet Göktaş ve Okul Aile Birliği Başkanı Fatma Usta tarafından STB Yönetim Kurulu üyelerine plaket takdim edilerek, “katkılarından dolayı Ticaret Borsası'nın isminin verildiği okulumuza vermiş olduğu-

nuz destek için teşekkür ederiz” dediler.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Nizamettin Sarı; yürütülen projelere bir yenisinin eklemesinden mutluluk duyduğunu belirterek, “eğitime yapılan yatırım geleceğe yapılan yatırım demektir” dedi.

Otistik çocuğu bulunan ailelerin büyük sıkıntıları yaşadığına dikkat çeken Nizamettin Sarı; “özel çocuklarımızın aileleri duygusal desteğe ihtiyaç duyarlar. Bu durum karşısında profesyonel ya da sosyal bir destek ihtiyacı gerekmektedir. Sakarya Ticaret Borsası bu yıl engelli çocuklarımızın ailelerini de proje kapsamına dâhil etti. Projeyle velilerin okulda geçirdikleri zamanın verimli hale getirilmesi, eğitimlerin

verilmesi, psikolojik danışmanlığın yapılması, mesleki ve kişisel gelişimlerine katkı sağlanması hedeflenmiştir” dedi.

Sosyal Sorumluluktan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyeleri Nihat Yılmaz ve Vedat Arslan; “Sakarya Ticaret Borsasının Sosyal Sorumluluk bilinciyle hareket ettiğini söyleyerek 3 yıldır yürütmüş olduğumuz projelerle Otizme farkındalık yaratmayı, sosyal ve kişisel gelişiminde onlara destek olmayı amaçladık. Zamanının büyük bir çoğunluğunu çocuklarıyla birlikte okulda geçirmek durumunda kalan velilerimiz için çok amaçlı bir Aile Eğitim ve Danışma Merkezi'ni okul bünyesine kazandırmış olmanın mutluluğu içerisindeyiz” dedi.

Mehmet Dinler

“LİSANSLI DEPOCULUĞUN SAKARYA’DA ACİLEN GELİŞMESİ LAZIM.”

Sakarya Ticaret Borsası dergisinin değerli okuyucuları...

Yeni sayımızda yeni bir röportajla karşınızdayız. Şu anda Dinler Tarım Ürünleri firması Mehmet Dinler ile birlikteyiz. Mehmet Dinler bizlere kendisini, firmasını ve yaptığı çalışmalarını anlatacak.

Merhaba, Mehmet Bey... Sizi tanıyabilir miyiz?

Hoş geldiniz. 1952 doğumluyum. İş yerimizi ilk önce “Mehmet Dinler” adı altında Çökekler’de açtık. Eski Hendek Caddesi’nde bulunduk. Orada dört sene kadar kaldık. 1982’de firmayı kurduk. Daha sonra bu Çökekler’deki tesisimizi oğlumla “Dinler Tarım Ürünleri Limitet Şirketi”ni kurduk. Bu da 2009 yılında gerçekleşti. 1982 yılından beri Sakarya Ticaret Borsasına üyeyiz. Eskilerden sayılırız. O zaman sayımız çok azdı. Bir elin parmağını geçmeyecek kadardık. Zaireci ile işleri götürüyorduk. Şu anda elliden fazla zaireci var. Tabii o zaman bu kadar mısır da çıkmıyordu. İşimiz mısır ile çoğaldı. Buğday yapıyorduk ama buğday az çıkıyordu. Son yıllarda mısır işi büyüdü ve büyüdüğüce de bu işi yapanlar çoğaldı.

Mısırın şu anda Sakarya’daki rekoltesi ne durumda?

Sakarya’da iki senedir istediğimiz yağmurlar geliyor. Bu sene de yağış biraz fazlaydı. Beklenmedik yağmurlar oldu. Bazı alçak bölgelerde zarara da yol açtı. Söğütli bölgesi, Dernekkırı, Turnadere, Kavaklıorman ve benzeri alçak bölgelerde yağış kötü etki bıraktı. Ancak yüksek bölgelerde verim fazla oldu. Yani Dernekkırı’ndaki yüksek topraklarda verim fazla oldu. Bu sene yağışlar, geçmişteki o su kaybının eksikliğini kapattı. Şunu söyleyebilirim ki iki senedir bereketli mısır mahsulü alınıyor.

Peki, siz de aynı zamanda üreticisi misiniz?

Evet, bizde de 120 dönüm toprak var. Ben zaten başka bir şey ekmiyorum. İşimiz mısır olduğu için mısır ekıyoruz. Mısıra devam ediyoruz. 120 dönümlük topraktan geçen seneye oranla %10 fazla verim aldım bu sene. Geçen sene 1400 kilo, bu sene 1500 kilo ürün aldım.

Bölgede sulama yapılıyor mu? Sizce Sakarya’da sulama yapılırsa daha fazla verim alınır mı?

Evet, alınır ancak bu sene zaten böyle bir ihtiyaç ortaya çıkmadı. Tabii her zaman bunu beklememek lazım. Mevsim kurak geçtiği zaman öyle çok ihtiyaç oluyor ki ürün hasadında 1000 kilogramlara kadar düşüyor. Yani 1500 kg aldığınız yerden 1000 kg alıyorsunuz. Bunu daha önceki yıllarda yaşadık. Bir senedir yaşamıyoruz. İsteddiğimiz verimi alıyoruz. Geçen sene biraz Büyükşehir Belediyesi alt kısımlarda kanallara su dağıttı, çok faydası oldu. Sadece bir kanala değil de birkaç kanala daha bırakılsa daha da güzel olacak. Bu konuda isteklerimiz oldu, hala da uğraşıyoruz. Ben Sanayi Odası’nda bu konuda komite başkanıyım. Orada da çalışmalarımız var. Toplulaştırma çalışmalarımız var. Bu kanalların sadece birine değil tümüne su bırakılması için çalışmalarımız sürüyor. Geçen sene Büyükesence ve Taşlık’ta su bırakıldı. O bölgelerde de su bol olduğu için sebzeye dönüldü. Şimdi yer altı sularından 12-13 metreden su alıyoruz. Ancak mevsim kurak gittiğinde bu miktar yeterli gelmiyor. Halbuki kanallar dolu olduğu zaman ona da çok ihtiyaç duyulmuyor. Kanal suyu yeterli oluyor çünkü taban suyu kaçmamış oluyor. Bunun da çok önemi var. Bu yüzden bu konuda çok bastırıyoruz. Çalışmalar var. Yerlerimiz çok kötü. Baktığınızda sizler de görebiliyorsunuz. Kardeş payı yapıla yapıla topraklar küçüldü. Onun için STB de toplulaştırma için çok çalışıyor. Bu toplulaştırma çalışmasının da çok önemi var.

Bu yönde hükümetin de attığı adımlar var bildiğimiz kadarıyla.

Evet, bazı adımlar atılıyor. Bu sene dokuz sene oldu ve burada on bir köy, toplulaştırma için müracaat yaptı. Yani biraz ağır gidiyor. Bu sene sondaj

çalışması yaparak toprak değerlerini ölçüyorlar. Şu anda da çalışma devam ediyor. Burada 1. sınıf, 2. sınıf, 3. sınıf olmak üzere toprak tahlil çalışmalarını yapıyor. Onun dışında haritalama çalışmaları için bazı firmalar ile anlaşıldığını duyurdular.

Ürettiğiniz mısırları nasıl değerlendiriyorsunuz? Nerelere satıyorsunuz, silaj yapıyor musunuz?

Bizim silajla işimiz yok. Biz yaş olarak tane mısırlı alıyoruz. 30 derece rutubetten tutun, 15-16 derecelerde rutubetli mısır geliyor. Şu anda yem fabrikalarının çoğunda kurutma tesisleri var. Kendileri kurutuyorlar. Nişasta fabrikalarında da kurutma mevcut. Biz yaş olarak pazarlıyoruz.

Lisanslı depoculuğun Sakarya'da geliştiğini pek söylemeyiz ama siz bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Olması lazım. Çünkü emanet konularında tüccarlar da çok mağdur oldu. Birkaç arkadaşımız sırf bu sebepten iş yerini kapattı. İflaslar yaşandı. Güvensiz bir şekilde tüccara emanet mal teslim ediyorsun. Bu iyi bir şey değil. Şimdi devletin güvencesi altında olacak ilk defa. Bu sefer yetiştiremediler. Çelik Kardeşler bu işe girdi. Çelik Kardeşlerin yaptığı şey söyle izah edilebilir. Burada Toprak Mahsulleri Ofisini kiraladılar. Büyük de bir yatırım yaptılar. Bu sene şansları yaver gitmedi, burayı açamadılar. Yetiştiremediler ama iyi bir şey olacak. 40 bin ton kapasite ile bu işe girecekler. 20 bin tonu yaptılar. Şimdi kendileri adına kullanıyorlar ama ruhsatı aldıklarında çiftçi malını satmadığı zaman malını oraya bırakabilecek. Bu siloları kiralamaya kalkarsak firmalara tonunda aylık 1 dolar/6 lira alınıyor. Bunun devlet 4 lirasını kendisi karşılayacak. Burada toplu iş yaptıkları için de Çelik Kardeşler çiftçiden hiç kira almadan deposunda muhafaza edebilecek. Yani ürünün kirasını devlet verecek. Masraflarını devletten alacaklar. Yatırımın %50'sini de devlet finanse ediyor. Bu tür yatırımlar yapmak isteyen birkaç arkadaşımız daha var. Bizler biraz geç kaldık. Adana ve Konya bu yatırımları yaptı ve yeterli sayıya ulaştı. Biz STB olarak Cahit Kılıç zamanında benim de komitede olduğum dönemde, bir türlü halledemedik; olmadı. Anlaştık ama Bakanlık vermedi. 5 bin lira kira ile tutmuştuk orayı ama olmadı. Biz STB olarak o işi yapacaktık. Şimdilerde Sakarya Ticaret Borsası yeniden düşünüyor bu konuları. Fındık için de mısır için de inşallah bu yatırımlar gerçekleşir. Bir anda çok mahsul geldiği zaman bu yatırımlar işe yarar, yapılması lazım.

Size göre mısırcılık sektöründeki yaşanan diğer sorunlar nelerdir?

Mısırdaki sorunlar şöyle yaratılıyor. Mesela biz eskiden on ay, on bir ay mısır alırdık. Birkaç sene önce iki ayla kadar indi bu döverler çıkınca. Öbür türlü tarlalarda hasat kırılıyor, getiriliyor, kurutuluyor. Eskiden 10-11 ay iyi kötü bir şeyler geliyordu. Şimdi o kalktı. Geçen sene bir ay sürdü. Yani bir ayda bitti çünkü döverler çoğaldı. Döver çoğaldıkça bu sene on beş güne indi. Yani bunu on beş güne sığdırdığınız zaman o tesislerin hiçbirini karşılık veremiyor. Doldur-boşalt yapamıyor. Örnek vermek gerekirse bizim burada çok büyük bir tesis olmamasına karşın 1200-1300 ton günde boşalttım, doldurdum gitti ama bu her zaman doldurup göndermeyle de olmuyor. Karşıdaki tesislerin de kurutması gerekiyor. Kurutmaların da bir kapasitesi var. Yani bu kapasitenin üstünde, on beş günde, bu Adapazarı'ndaki mısırları kaldırmaya kalkarsanız olmaz. Adana'da 14 rutubetle bunu yaparsınız, kolay. Rutubet oranı buna elverişli ama Sakarya'nın rutubet oranı 23-25 civarında. Bu rutubetlerde olduğu için bunu yapamazsınız. Bu sene burada çok yaşandı. Fabrikaların önünü kardıkça bu sefer fiyat politikasına döndü. Adam diyor ki "Çok geliyor önüme, fiyat kırdılar.". Şöyle söyleyebilirim, 1210 liradan kuru mısır başladı. Şimdi 1040 liraya düştü. Bu on beş gün içerisinde oldu yani. İlk satan çok kazandı, şimdiye kalan ucuz satmak zorunda kaldı. Bu da nereden kaynaklandı? Bir anda yapılmasından... On beş gün içinde işi bitirmeye kalkarsanız Sakarya'da zorluklar olur. Bunun da önüne geçemiyorsunuz çünkü döverler çoğaldı.

Geçen sene 580 kuruştan başladık 30 rutubeti, bu sene 900'den başladık. Geçen seneye göre gübre çok pahalıydı ama mısır yine de bu farkı karşıladı. Geçen sene gübre 1100 liraydı, şu anda 2200 -2300 lira. Dolar bunu çok etkiliyor. Tabii sadece dolar değil, dünya borsalarında da gübre fiyatları yükseldi. İkisi bir araya geldiği için de bu fiyatlara çıktı. Şimdi 2100 lira civarında.

Bu konular ile ilgili veya sektörün geneli ile ilgili devletten beklentileriniz nelerdir?

Devlet bazı şeyleri çok yükseltmek istemiyor. Şimdi mısır piyasasında da öyle oldu. Bir ara mısır biz hasada girmeden 1300 liralara kadar çıktı, kuru mısır 1210 lira oldu. Şen Piliç ve Erpiliç başladılar tabii. 1300 liralara çıktığı zaman tabii ki tavukçular da ayaklandı. Yani "Bizim için ham maddesi en uygun ürün, mısır. Biz mısır bu fiyata alırsak bunun soyası var, diğer ürünleri var." vs diyerek şikayetlendiler. "Bu ürünü 1300-1400 liradan alırsak biz nasıl satış yapacağız?" dediler. Devlet de ete zam yapmayın diye telkinde bulundu. Zam yaptırılmadı ama firmalar sıkıntıya düştü. Neyse ki mısır fiyatlarında bir gerileme oldu. Tarım Bakanı "Ben Toprak Mahsulleri Ofisine ithal ettirim. Buradan size devlet katkısı ile mal verebilirim." dedi. Öyle olunca fiyatlar geri çekildi. Şimdi normale döndü. Mısır yükseldiği zaman bunun et fiyatlarına da yansımaları oluyor. Elbette biz çiftçiler olarak istiyoruz ki yükselsin, kazanalım ama öbür taraftan başka etkileri oluyor. Yani şu anda mısır fiyatları iyi seviyede ilerliyor. Kimse de şikâyet etmesin. Fiyatlar normal.

Sakarya Ticaret Borsası ile ilgili neler söylemek istersiniz?

Sakarya Ticaret Borsasının bazı imkanları var. Potansiyeli yüksek. Burada lisanslı depoculuk sistemini hayata geçirebilirler. Bu bizlerin yaşadığı sıkıntıları giderecektir. Borsanın ilk yapması gereken şey, hem mısırdaki hem fındıktaki lisanslı depoculuk çalışmasını tamamlamaktır. O zaman üretici, tüccar kimseye müdane etmeden gelir; Borsanın kendi tesislerinde malını muhafaza eder. Sonuçta bizler de Borsanın üyesiyiz. Herkes oraya seve seve götürür, malını yıkar. Bu gibi çalışmalar için arkadaşlar güzel bir yer arıyorlar. Valliğe gittiler, çalışmalar yapıyorlar. Arsa araştırıyorlar. Bizim için öncelikli hizmet, kesinlikle bu olacaktır. Kar amaçlı değil, ihtiyaç amaçlı üyelerine bu hizmeti vermeye çalışıyorlar. Başkan da gelir gelmez bu konulara değindi.

Güzel sohbetiniz için sizlere teşekkür ediyoruz Mehmet Bey.

Çok teşekkür ederim geldiniz, zahmet ettiniz. Bizler çok memnun olduk.

STB SAKARYA DA BİR İLKİ BAŞARDI

1.TARIM VE HAYVANCILIK MAKİNALARI TEKNOLOJİLERİ VE YEM FUARI BÜYÜK İLGİ GÖRDÜ

STB ev sahipliğinde Hendek Ticaret Merkezi'nde düzenlenen Sakarya 1.Tarım ve Hayvancılık Fuarı büyük ilgi gördü. 160 firmanın ürünlerini sergilediği fuar dört günde 61 bin ziyaretçi ağırladı. Sakarya Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ile Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği tarafından düzenlenen Koç, Teke, Kuzu ve Buzağı Güzellik yarışmaları ile bölgenin potansiyeli de gözler önüne serildi.

Fuar açılışına; Sakarya Valisi İrfan Balkanlıoğlu, AK Parti Sakarya Milletvekili Recep Uncuoğlu, Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı Zeki Toçoğlu, Sakarya Tarım Orman İl Müdürü Mehmet Erdemir, Hendek Belediye Başkanı İrfan Püsküllü, Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Akgün Altuğ, Ziraat Odaları İl Koordinasyon Başkanı Ali Şener Bayraktar ile ziraat odaları sivil toplum kuruluşları ve çok sayıda ziyaretçi katıldı.

Açılış konuşmasını STB Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı; "Sakaryalılar olarak şanslıyız. Doğal tarıma uygun verimli topraklarımız,

donanımımız ve tarımımızı geliştirmek isteyen irade ve tutkumuz ile bizi yüreklendiren mülki idari, sivil, tüzel kişilikler var. Böyle fuarlar aracılığıyla tecrübe birikim ve bilgilere atımlara yatırımlara gelişmelere kolayca ulaşılabilir. Sakaryalılar olarak bizler şanslıyız. Çünkü hepimizin hedefi gelişen ve büyüyen Sakarya ve hepimiz bunun için çalışıyoruz" dedi.

Sakarya Tarım ve Orman İl Müdürü Zeki Erdemir, Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Akgün Altuğ ve Ziraat Odaları İl Koordinasyon Başkanı Ali Şener Bayraktar da fuarın Sakarya'ya katkısına

dikkat çekerek desteği olan tüm kurumlara teşekkür etti.

Sakarya Valisi İrfan Balkanlıoğlu, Türkiye'nin her açıdan şansı ilinin Sakarya olduğuna dikkat çekerek "Çünkü Sakarya'da tarım ve hayvancılık mükemmel yapılıyor" dedi. Üreticinin kendini geliştirdiğini ve bunun sonucunda iyi verim aldığını ifade eden Vali Balkanlıoğlu, "Doğal" üretimin önemli olduğunu belirterek, "Bunun da yolu devamlı araştırmak ve tarımda mekanizasyona geçmektir. Fuar, çiftçinin teknoloji ve gelişmelerle buluşması anlamına geliyor. Sakarya bu açıdan da şanslı bir il" dedi.

Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı Zeki Toçoğlu ise Sakarya'da her sektörün dengeli bir biçimde yer alması nedeniyle Türkiye'nin kalbi konumunda yer aldığını söyledi. Toçoğlu "Sakarya'mız tarım, sanayi, hizmet ve turizm sektörlerini dengeli ve entegre şekilde ekonomik hayatı şekillendirdiği bir il. Bizler de yerel idareciler olarak şehrin alt yapısını güçlendirerek sektör temsilcilerinden gelen talepleri değerlendirerek şehrin ekonomisini geliştiriyoruz. Eşine az rastlanır eşsiz coğrafyası, jeopolitik önemi, lojistik üstünlüğü ile kalifiye insan gücü, Sakarya'nın gücüdür" dedi.

Fuara, Koç, Teke ve Kuzu Güzellik Yarışması ise damga vurdu...

DKKYB İl Başkanı Yasin Toçoğlu, Zoonteknist Cankut Akdeniz, Sakarya Ticaret Borsası Veteriner Hekim Samet Korkmaz, Sakarya Veteriner Hekimler Odası Başkanı Yıldırım Çakmak, Sakarya Tarım ve Orman Müdürlüğü Veteriner Hekimi Tahsin Hakan Özer'in jüri üyesi olduğu yarışmada, kıran kırana rekabet yaşandı.

İlk kez düzenlenen teke, koç ve kuzu güzellik yarışmasında Sakarya'nın yetiştiricileri adeta gövde gösterisi yaptı. İnatçı tekelerin ve hareketli kuzuların tozu dumana kattığı yarışmada jüri şampiyonları belirlemekte zorlandı.

Yarışmanın Teke kategorisini, Umurbey Köyü'nden Erdem Bayıl'ın tekesi kazandı. Koç kategorisinde ise Pamukova'dan 70 kiloluk koçuyla Ali Altınbaş birinci oldu. Sakarya'nın en güzel kuzusu yine Pamukova'dan Ali Altınbaş'ın "Şampiyon" ismini verdiği 25 günlük ikiz kuzularından biri oldu.

Tarım Hayvancılık Makinaları Teknolojileri ve Yem Fuarı, üçüncü gününde bu kez podyuma buzağılar çıktı. Sakarya Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği (DSYB) tarafından düzenlenen Holstein ve Simmental Buzağı Güzellik Yarışması renkli görüntülere sahne oldu. Kimi buzağı podyuma girmek için yerlere yattı kimi kendisine uzatılan içi süt dolu biberonun peşinden koştu.

PELİN, CANKUT, ELİF VE KEREM ŞAMPİYON

Sakarya'da ilk kez düzenlenen Buzağı Güzellik Yarışması'nda ilk 19'a giren buzağılar arasında jüri seçim yapmakta zorlandı. Holstein dişi kategorisinde Adapazarı Turnadere Köyünden Yetiştirici Hüseyin Tunçer'in Pelin'i birinci gelirken Erenler Şeyhköy'den Ertan Gündüz'ün Cankut'u ise erkekler kategorisinde şampiyon oldu. Simmental dişi kategorisinde Akyazı'dan Burhanettin Özdemir'in Elif'i en güzel buzağı seçilirken, erkek kategorisinde ise Akyazılı Hamza Kut'un buzağısı Kerem şampiyonluğu göğüsledi. Şampiyonlara ödülleri Tarım Reform Genel Müdür Yardımcısı Metin Türker, Sakarya Tarım İl Müdürü Mehmet Erdemir, Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Adem Sarı, DSYB Sakarya Başkanı Hakan Candemir verdi.

ÇALIŞMALARIMIZA HIZ VERECEĞİZ

Fuar sonunda Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Adem Sarı; " fuarın ilk kez düzenlenmesine karşın Sakarya'nın tarım ve hayvancılıkta geldiği noktayı göstermesi açısından önem taşıdığını belirterek "ilk olması nedeniyle fuar sürecinde zorlandığımız anlar oldu. Ancak güçlürlüğü yapan Sakarya tüm zorlukları teker teker aştı ve başarılı bir fuar gerçekleştirdik. Bu anlamda bize destek olan GLP Firmasının da tüm çalışanlarına teşekkür ediyoruz.

Bölgenin turizm, ticaret, sanayi ve hizmet sektörünün yanında tarım ve hayvancılığı ile de ön plana çıkması için bizler elimizden gelenin en iyisini yapmaya hazırız. Gelecek yıl fuar hazırlıklarına şimdiden başladık. Şu anda tek eksiklerimiz teşekkürü bir fuar alanı. Bunun için de çalışmalarımıza hız vereceğiz" dedi.

STB YÖNETİM KURULU BASINLA BİRARAYA GELDİ

Sakarya Ticaret Borsası (STB) Başkanı Adem Sarı ve Yönetim Kurulu Üyeleri Hendek Bayrak Tepe Tesislerinde basın toplantısı düzenledi. Basın ile tanışma toplantısında Yönetim Kurulu Başkanı Adem Sarı Borsanın çalışmaları, projeleri ve hedefleri hakkında bilgiler verdi.

Başkan Sarı açılış konuşmasında; "Sizleri şahsım ve yönetim kurulum adına saygıyla selamlıyor, tanışma toplantımıza iştirak ederek göstermiş olduğunuz teveccühten dolayı, teşekkürlerimi sunuyorum. Böyle güzel bir günde sizlerle birlikte olmaktan çok mutluyuz. Sizlerin desteği, fikirleri hedeflerimize varmamızda ışık olacaktır" dedi.

STB Başkanı Adem Sarı, Lisanslı Depoculuk, Tarımsal Uygulama Merkezi, 25-28 Ekim tarihleri arasında Hendekte düzenlenecek olan Tarım Hayvancılık Makinaları Teknolojileri ve Yem Fuarı, Kobi Nefes Kredisi ve Enflasyonla mücadele konularında bilgiler vererek, "biz projelerimizle Sakarya'da tarım ve hayvancılığın gidişatını değiştirmek istiyoruz" dedi.

Borsa olarak kente değer katacak, tarım ve hayvancılık konusunda üreticiye katma değer sağlayacak çalışmalar yapmayı arzuladıklarını anlatan Sarı, "Bizim büyük hedeflerimiz var. Bu hedeflerimizi hükümetimiz, paydaşlarımız ve siz değerli basınımız ile birlikte hayata geçireceğiz" dedi.

Lisanslı depoculuk konusunda büyük mesafe kat ettiklerini anlatan Sarı, "Şehrimizin tarım alanında en büyük eksikliği olan Lisanslı Depoculuk konusunda çalışmalarımızı tamamlamak üzereyiz" dedi. Tarımsal uygulama merkezi kurmayı düşündüklerini anlatan Sarı "Bu merkezde çiftçilerimiz kadar gençlerimizi de tarım uzmanı olarak yetiştireceğiz" dedi.

Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Adem Sarı düzenlenen basın toplantısı ile Enflasyonla Topyekün Mücadele çağrısı yaptı.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından başlatılan Enflasyonla Topyekün Mücadele Kampanyası için üyelerinden destek istedi. STB olarak bu mücadelede var olduklarını, enflasyonla mücadele için üyelerinden de %10 indirim istediklerini belirterek, "Hepimize bu konuda önemli görevler düşüyor. Tüm üyelerimizden destek bekliyoruz" ifadelerini kullandı. Toplantı soru ve cevapların ardından hatıra fotoğrafı çekilerek sona erdi.

SAKARYA TİCARET BORSASI “ŞARBON” İLE İLGİLİ BİLİNMESİ GEREKENLERİ AÇIKLADI

Derleyen:

Samet Korkmaz

Sakarya Ticaret Borsası Canlı Hayvan
Borsası İdari Amiri Veteriner Hekim

Sakarya Ticaret Borsası Hayvan Pazarı İdari Amiri Veteriner Hekim Samet Korkmaz, yaptığı açıklamayla şarbon hastalığı ile ilgili bilgi verdi. Son günlerde ülkemizde gündeme gelen ve önlem alınmaması durumunda ölümle dahi sonuçlanabilen şarbon hastalığı nedir? Şarbon nasıl bulaşır?

Kurban Bayramı dönemi sonrası ülke genelindeki hayvan hareketlerinin artışı ile bayram sonrası farklı noktalarda ortaya çıkan şarbon vakaları üzerine bu hastalıkla ilgili bir değerlendirme yapmak; olası karşılaşma durumunda hastalığı en azından erken dönemde tanıyabilmek ve korunabilmek için hastalığın yayılımına, belirtilerine, bulaşma yollarına, alınması gereken tedbirlere değinmek istedik.

Şarbon memeli hayvanların öldürücü bir hastalığıdır. Zoonoz bir hastalıktır ve diğer adı “anthrax”tır. Evcil ve yabani memelilerde görülür. Şarbon ya da farklı hastalıkların ülkede özellikle Kurban Bayramı dönemlerinde bir anda ortaya çıkmalarının başlıca

nedeni; Kurban Bayramlarında gerekli uyarıların yapıyor olmasına rağmen ülke genelinde veteriner hekim muayeneleri ile kesim yapılabilecek yeterli kurban kesim alanlarının olmayışı ve vatandaşların kurban kesimlerini, ruhsatı ve muayene şartları olmayan yerlerde yapmak zorunda olmasıdır. Şarbon dediğimiz hastalık 2001 yılında dünya genelinde terör örgütleri aracılığı ile suikast için bile kullanılmıştır. “bacillus antracis” adı verilen sporlanarak çoğalan ve toprakta, meralarda ve suda 40 ila 60 yıl arası yaşayabilen bir bakteri türüdür.

Nedir Bu Şarbon?

Fransızcada “kömür” anlamına gelen “şarbon”, hastalığa yakalanan hayvanlarda kan ve organları kömür rengi bir hale çevirdiği için ismini vermiştir.

Hastalık etkeni olan *Bacillus anthracis* gram pozitif çubuk şeklinde ve sporlanmak suretiyle ortaya çıkan bir bakteridir. Sporlanan bakteri, uzun yıllar meralarda toprakta ve sularda varlığını sürdürebilmektedir.

Hastalığın süresi genellikle 3-7 gündür, bazı kaynaklarda 14 güne kadar çıkabildiği bildirilmektedir. Zoonoz olan bu hastalık insanlara da bulaşabilmekte, ölümle bile sonuçlanabilen çok ciddi sonuçlar doğurabilmektedir.

Tüm memeli hayvanlarda; sığır, koyun, keçi gibi ot yiyen ve geviş getirenlerde; atlarda; köpeklerde; yabani hayatta ise geviklerde görülebilir. Geviş getirenlerde daha çok ve daha hızlı bir şekilde ölüme sebep olmaktadır.

3285 sayılı Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Kanunu'na göre antraks ihbarı mecburi hastalıklardandır, yakalanan hayvanlar tazminatsız bir şekilde öldürülür ve imha edilir.

Şarbon 3 farklı şekilde bulaşır:

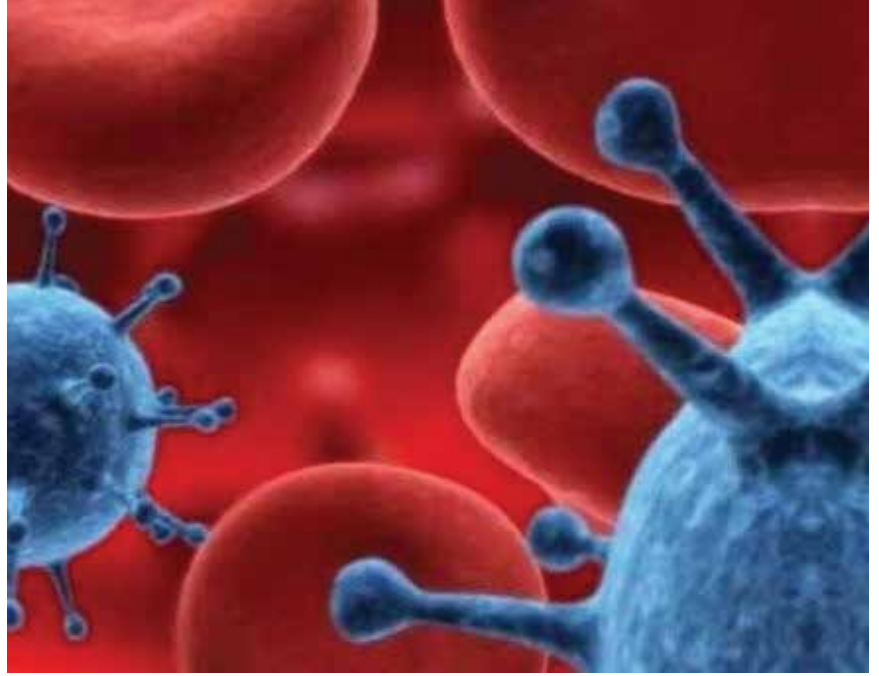
• **Sindirim yoluyla (Bağırsak şarbonu):** Hayvanlarda su, yem, ot, bulaşık meraların kullanılması ile bulaşma olurken insanlarda iyi pişirilmemiş hastalıklı etlerin yenmesi ile olur.

• **Solumun yoluyla (Akciğer şarbonu):** Hayvanlarda nadiren görülen bu enfeksiyona, insanlarda sıkça rastlanılır. Hayvanların deri, kıl, yapağı ve yünü ile uğraşan insanlarda görülür.

• **Deri yoluyla (Deri şarbonu):** Deride oluşan çizik, sıyrık ve yaralardan mikrobun girmesi ile olur. Hastalıklı kan, et, karkas ve hayvanlarla temas ile bulaşır.

Deri yolu ve solumun yolu daha çok meslek hastalığı olarak bilinir ve sürekli hayvanlarla temas etmek zorunda olanlarda daha çok karşılaşırlar.

Hastalık, geviş getirenlerde çoğunlukla bir belirti görülmezsizin ölüme sebep olur; çok hızlı seyrederek ve hayvan ölü bulunur. Bazı durumlarda solumun güçlüğü, titreme gibi belirtilerin ardından hastalık ölümle sonuçlanır. Ölüm; tüm doğal vücut deliklerinden (ağız, burun, anüs, vajina) koyu renkli, pıhtılaşmayan kan gelmesiyle birlikte ortaya

çıkarak.

Ölüm sonrası hayvanın kanı siyah bir hal alır, dalak aşırı büyür ve çamur kıvamındadır. Karaciğer, böbrek lenf yumruları da kanlı ve büyümüş bir hal alırken bağırsaklar da koyu kanlı bir hale gelmektedir. Ani ölüme sebep olan diğer hastalıklarla karışabilmektedir. Kesin teşhis, laboratuvar muayenesi ile konulur. Şarbon şüphesi olan hayvanlara kontaminasyon riskini arttırmak için otopsi önerilmez. Etrafa saçılma ihtimali olan bakteriler, yıllarca toprakta ve sulara yaşayabilir. Hastalık sinekler vasıtasıyla mekanik olarak da bulaşabilmektedir.

Ölen hayvana ait kirliliği ve bulaşma olan her şeyin yakılması önerilir. Ölen hayvan olabildiğince derine gömülmeli ve yabani hayvanların eşeleyememesi için tedbir alınmalıdır. Veteriner hekimler ve hayvan yetiştiricileri şüpheli durumlarda kendilerini koruyacak önlemleri ihmal etmemelidirler.

Hayvanların hastalıktan korunması aşılarla mümkündür. Tek doz uygulama bağışıklık sağlamak için yeterlidir. Daha önce şarbon çıkmış yerlerde mutlaka sistemli olarak aşılanmalıdır. Meraya çıkan hayvanlara her ilkbaharda rutin olarak şarbon aşısı yapılmalıdır. Gebeliğin son döneminde aşı önerilmez.

Veteriner hekimlerin kesim öncesi ve sonrasında muayene yaptığı mezbahalar dışında kesilen çiftlik hayvanlarının etleri tüketilmemelidir.

İşiniz Kolaylaşsın,
Zamanınız Size Kalsın...

- 6,5Hp 4 zamanlı ekonomik benzinli motor
- 1.5hp elektrikli motor, 220 volt ile çalışma imkanı
- 1 dakikadan az sürede çuval dolumu
- Standart 5mt uzunluk (ihtiyaca uygun boy üretimi)
- Metal zırh ile kaplanmış esnek uzun ömürlü boru
- Özel olarak üretilmiş helezon yay ile kırma yapmadan ürün taşıma
- Hafif ve kolay kullanım
- Ergonomik kullanım (bel ve sırt ağrılarına yol açmayan çalışma şekli)
- Her türlü araç için kolay montaj ve çalışma olanağı
- İki çuval yükleme ile kesintisiz dolum imkanı
- Farklı büyüklüklerdeki tanelerin zarar görmeden doldurulmasını sağlayan özel tasarım (fındık, mısır, arpa, buğday, antep fıstığı, badem...)

• ELEKTRİKLİ

• BENZİNLİ

harmanci

by

SAĞLAMİŞ

SAĞLAMİŞ ÇELİK TEL VE MAMÜLLERİ SANAYİ TİCARET A.Ş.

1. Organize Sanayi Bölgesi 1. Yol No:30 Arifiye, 54580 Sakarya / TÜRKİYE

Tel: +90(264) 276 93 93 - Fax: +90(264) 276 93 94

harmanci@saglamis.com - www.saglamis.com

